

GOSTIŠČE TURK
 Ribje in mesne specialitete ter jedi s tartufi
10% popust ob rezervaciji
 Bertoki - Bertocchi, Cesta med vinogradi 34
 Tel: +386-5-639-25-95
gostisce_turk@siol.net

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
 Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS
 3 0 9 0 7
 9 771124 666007
1,20 €

Divizije papeža Franciška

MARTIN BRECELJ

Na pobudo papeža Franciška bodo danes na Trgu sv. Petra v Rimu in v nič koliko drugih krajih po vsem svetu molitvena bdenja za mir v Siriji. K pobudi so se pridružili številni pripadniki drugih verstev, pa tudi mnogi neverujoči.

Nekateri se sprašujejo, ali ima pobuda protiameriško ost spricho dejstva, da se je papež zanjo odločil po več kot dveh letih divjanja državljanske vojne v Siriji šele tedaj, ko je ameriški predsednik Obama napovedal vojaško posredovanje, da bi ožigosal uporabo kemičnega orožja s strani Asadovega režima. Toda v Vatikanu poudarjajo, da je treba ne samo ustaviti pokole v Siriji, ampak tudi preprečiti, da bi se vojni plameni razširili na ves Bližnji vzhod in dobi- li celo svetovne razsežnosti.

Sicer pa zgodovinska izkušnja v Iraku, Afganistanu in še kje dokazuje, da vojaške odprave, kakršno načrtuje Obama, problemov ne rešujejo, ampak jih večkrat celo poglobljajo. Represija na mednarodni ravni bi bila upravičena in smotrna le, če bi jo izvajala - podobno kot na državni ravni - splošno priznana mednarodna oblast *super partes*.

Bodo molitve in post kaj zaglegli? Papeževa pobuda se prvi hip lahko zazdi kot nemočno zatekanje vase *lepih duš* pred zahtevnimi zgodovinskimi izzivi. Saj, tudi Stalin se je nekoč spraševal, koliko divizij lahko papež razvrsti na svetovnem prizorišču. Danes vemo morda bolje kot kdaj prej, da pogledi in prepričanja navadnih ljudi nekaj pomenijo, in to ne le v demokraciji, saj zmorejo zrušiti celo Berlinski zid.

VRH V SANKT PETERBURGU - Gospodarska vprašanja ostala v ozadju

Države skupine G20 glede Sirije neenotne

Enajst držav za odgovor na kemični napad, Putin napovedal pomoč Asadu

FILM - V Benetkah Zoranu štiri priznanja

Biček zmagal na Tednu kritike

BENETKE - Film goriškega režiserja Mattea Oleotta Zoran, moj nečak idiot je na Tednu kritike na festivalu v Benetkah prejel nagrado publike, protagonist Giuseppe Battiston pa nagrado za najboljšega igralca. Film je prejel še dve manjši nagradi. Najboljši film na Tednu kritike pa je prvenec slovenskega režiserja Roka Bička Razredni sovravniki.

Na 10. strani

SANKT PETERBURG - Vrh skupine G20 v Sankt Peterburgu se je večeraj končal brez enotnega sporočila glede krize v Siriji, je pa 11 držav pozvalo k odločnemu odgovoru na nedavni napad s kemičnim orožjem, čeprav vojaško posredovanje ni izrecno omenjeno. Ob robu srečanja sta se vendarle sestala predsednika Rusije in ZDA, Vladimir Putin in Barack Obama, ki pa glede reševanja sirske krize ostajata na nasprotnih bregovih.

Putin je na novinarski konferenci po koncu vrha tudi napovedal, da bo Rusija pomagala Siriji v primeru napada iz tujine. "Bomo pomagali Siriji? Bomo," je odgovoril Putin in dodal, da Rusija že pomaga tej državi z dobavo orožja ter gospodarskim in humanitarnim sodelovanjem.

Na 2. strani

NOVA GORICA Lojzka Bratuž je častna občanka

Na sinočnji slavnostni seji novogoriškega mestnega sveta, ki je potekala v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici, so bile podeljene tudi nagrade mestne občine za letošnje leto. Lojzka Bratuž, kulturna delavka iz Gorice, je postala častna občanka. Priznanje ji je izročil novogoriški župan Matej Arčon, tako kot dosedanji častni občani pa je prejela tudi maketo Rusjanovega letala Eda I. Andreju Malniču, nedavno preminulemu direktorju Goriškega muzeja, pa so posthumno poklonili skulpturo Zmaga Posege. O dogodku bomo podrobneje poročali jutri. (km)

Vrtec Oblak Niko v »izgnanstvu«

Na 4. strani

Tudi Zahodni Kras proti sklepu občinske uprave o hitri železnici

Na 5. strani

Pevmski vrtec bo energetsko varčnejši

Na 12. strani

V Gorici na ogled Drugačna umetnost

Na 12. strani

JUTRI bomo na Tržaškem Primorskemu dnevniku priložili

ZIMSKI VOZNI RED AVTOBUSOV
 podjetja Trieste Trasporti

Po koncu začetek
 Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska **20**

Trgovinska zbornica Videm vas pričakuje!
Od 12. do 15. septembra 2013
FRIULI · DOC
 VINA · JEDI · DOŽIVETJA · RAZGLEDI
 Pridite, odkrijte in uživajte v vseh okusih edinstvene dežele.

Odkup zlata
 Poštenost in transparentnost
Granco Oro Più
 Kupimo rabljeno zlato, srebro in platino
Fernetiči 14
Tel. 334 26 56 119
 S tem kuponom dobite 5% več pri ocenitvi vaših predmetov.
 Certificirana elektronska tehtnica
 Plačamo na stotino grama
 Fernetiči 14
 Ulica Vergerio 9
 Žavlje (blizu bencinske črpalke H6)
 Tržič - Drevored San Marco 23
 Cervignano - Ulica Garibaldi 44

KOSOVLOV DOM SEŽANA razpisuje naslednje abonmaje v sezoni 2013/14:

- GLEDALIŠKI ABONMA
- GLASBENO-PLESNI ABONMA
- BILJANTNI ABONMA
- FILMSKI ABONMA
- PETKI V SREDNJI
- HUL TURICE
- SREČKIN ABONMA

Abonmaja KULTurice in Petki v Srednji bosta izvedena le v primeru minimalnega števila prijav (vsaj 50 prijav za posamezni abonma). V primeru, da se abonma ne izpelje, se denar plačnikom vrne.

URNIK BLAGAJNE v mesecu septembru: od ponedeljka do petka od 10h do 17h in uro pred prireditvijo na dan prireditve.

Abonmaje vpisujemo do 30. septembra 2013.

Abonma je lahko tudi primerno darilo vašim bližnjim
 Tel. 00386 5 731 20 10
 e-pošta: info@kosovelovdom.si

OKROGLICA - Danes ob 11. uri osrednja prireditev z odkritjem spominskega obeležja

Tito je odklanjal enostranske rešitve tržaškega vprašanja

Zgodovinar Branko Marušič za naš dnevnik o okoliščinah, v katerih je prišlo do velikega ljudskega zborovanja

NOVA GORICA - V slovenskem pomnjenju je nekaj toponimov, ki simbolizirajo nekatera pomembna dejanja minulih dni. Tako krajevno ime je tudi Okroglica, do pred šestdesetimi leti malo naselje ob cesti med Vogrskim in Ozeljanom; nedaleč tod se je leta 1868 odvijalo prvo množično politično zborovanje primorskih Slovencev, šempaski tabor. Ime Okroglica samodejno obuja spomin na mogočno zborovanje, ki je 5. in 6. septembra 1953 počastilo desetletnico vstaje na Primorskem ter desetletnico nastanka partizanskih brigad in IX. korpusa. Okroglica pa pomeni tudi nastop takratnega jugoslovanskega predsednika Tita, ki je sredi Vipavske doline v kritičnem trenutku reševanja tržaškega vprašanja, sporočal Italiji in svetu, kako si jugoslovanska država zamišlja ureditev mejnega spora med Italijo in Jugoslavijo, nastalega zaradi nejasne usode nikoli uresničenega Svobodnega tržaškega ozemlja.

Predsednik Jugoslavije se je na Okroglici, za razliko od ameriške in britanske vlade ter seveda Italije, zavzemal za internacionalizacijo Trsta, njegovo zaledje pa naj bi prišlo pod upravo Jugoslavije. Tito je takrat odločno odklanjal enostranske rešitve tržaškega zapleta in pozival k miroljubnemu reševanju meddržavnih nesoglasij. Odgovarjal pa je tu-

Predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito med govorom na Okroglici, kjer se je zborovanja udeležilo kakih 300 tisoč ljudi.

di na takratno italijansko vojaško utrjevanje meje Italije z Jugoslavijo in Svobodnim tržaškim ozemljem, zaradi domnevne jugoslovanske vojaške intervencije.

Stališče Jugoslavije, ki je prihajalo z Okroglice, je odmevalo v svetu. Le mesec dni zatem so ameriški in britanski diplo-

mati sporočili Italiji in Jugoslaviji, da se njih vladi odpovedujeta vojaški upravi cone A Svobodnega tržaškega ozemlja in jo izročata Italiji. Odločitev je vzbudila reakcijo Jugoslavije. Kriza pri reševanju tržaškega vprašanja je dosegla svoj višek. Toda modrost se je odrekla reševanju spora z orožjem in napotila sprte strani k di-

plomatski akciji, ki je po letu dni privedla do podpisa londonskega memoranduma (1954). Ta ni, tako kot drugi podobni sporazumi, zadovoljil sprtih strani. Prevladala pa je vendar modrost, sposobnost odrekavanja in pogled v prihodnost.

Po šestdesetih letih se Okroglice spominjamo tudi kot velikega slavja, ki je po desetletju znova zbralo udeležence partizanskega boja, da obujajo spomine na preživeto, da ocenijo razmere in rezultate življenja v povojnem obdobju in da znova, skupaj z novimi povojnimi generacijami, plebiscitarno posežejo v dokončno rešitev jugoslovanskih/slovenskih državnih meja. Zborovanje je z množično udeležbo tržaških in goriških Slovencev po šestih letih znova obudilo spomin na sobivanje zahodnih Slovencev, ki jih je ločila septembra leta 1947 uveljavljena državna meja. Dve leti po zborovanju je bil podpisan videmski sporazum o maloobmejnem prometu (1955). Dotlej precej zaprta in z mednarodnimi sporazumi preurejena meja je znova združila Primorce. Ni nobenega dvoma, da je k temu posredno pripomogla tudi Okroglica.

Branko Marušič

TRST IN GORICA ZŠSDI: športni dan ministrice Tine Komel

Ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Tino Komel čaka v torek športni dan. Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZŠSDI) je namreč povabilo ministrico na ogled nekaterih naših športnih struktur. »Z ogledom naših športnih centrov si bo ministrica Tina Komel ustvarila poglobljen vpogled v našo razvejano športno realnost. Predsedniki in predstavniki naših športnih društev bodo ineli tako priložnost, da se srečajo in na kratko poklepetajo z ministrico,« je povedal predsednik ZŠSDI Ivan Peterlin.

Torkov program se bo začel ob 9.30 v športnem centru Silvana Klabiniana v Dolini, kjer bo ministrico sprejela tudi dolinska županja Fulvia Premolin. Ob 10.15 bo na vrsti ogled tržaškega Stadiona 1. maja pri Svetem Ivanu. Tržaški del obiska ministrice Komelove se bo nadaljeval z ogledom športnega centra Zarje v Bazovici (ob 11.00), kotalkališča na openskem Pikelcu (11.45) ter sedeža Sirene pri Barokovljah (12.30), kjer bo tudi kosilo. Na poti proti goriški pokrajini se bo delegacija ustavila v Nabrežini (okrog 14.30), kjer bo Komelova odigrala odbojarsko tekmo na miški z ženskima ekipama Zaleta in Govolleyja. Na Goriškem si bodo nato ogledali športne objekte v Sovodnjah (prisotna bo tudi županja Alenka Florenin) ter v Gorici (Kulturni dom in športni center Mirka Špacapana), kjer se bo tudi končal celodnevni obisk.

KANALSKA DOLINA - Ob italijanščini še slovenščina in nemščina

Podpora trijezičnosti

Podpredsednik Gabrovcec ter svetnika Ukmar in Codega s predstavnikoma slovenskega in nemškega društva

TRST - Učenje slovenščine in nemščine na Trbiškem bi uveljavljalo statutarna načela Dežele FJK in bi izboljševalo možnosti za zaposlitev. Kanalska dolina lahko ima tudi danes še posebej aktualno in zanimivo vlogo. Njena geografska lega, ki se razteza med furlansko nižino, Slovenijo in Avstrijo, ji daje poseben »evropski« pečat, bogata pa je tudi z vidika jezikovne in kulturne raznolikosti svojih prebivalcev. To specifičnost je treba razvijati in spodbujati, začeni s učenjem manjšinskih jezikov v šolah.

O tem je tekla beseda na srečanju, ki je bilo pretekli četrtek med predstavnikoma slovenske in nemške narodne skupnosti iz Kanalske doline in podpredsednikom Deželnega sveta Igorjem Gabrovcem iz vrst Slovenske skupnosti, deželnim svetnikom Stefanom Ukmarjem (Demokratska stranka) in prav tako demokratom Francom Codego, ki je sicer predsednik pristojne komisije v Deželni svet.

Slovenska kulturna delavka Ana Wedam in predsednik društva nemške skupnosti Alfredo Sandrini so deželnim predstavnikom uvodoma povedali, da se v zadnjih letih med ljudmi vse bolj uveljavlja prepričanje o pomenu večjezičnosti in da so to načelo že prepričano sprejele tudi tamkajšnje javne uprave in šole. Večstopenjski šolski zavod Ingeborg Bachmann namreč že več let uspešno ponuja učenje slovenščine in nemščine. Žal gre za projektne pobude, ki so kot take vezane na trenutno razpoložljivost finančnih sredstev, ta pa so vsekakor nezadostna.

V teh letih so to vrzel zapolnjevala slovenska društva, Občina Naborjet in tamkajšnja Gorska skupnost, vendar, kot je bilo poudarjeno na srečanju, bi bilo prav, da bi se te-

mu našla trajnejša in bolj gotova podpora. Wedamova in Sandrini sta prisotnim tudi orisala vsebino dveh resolucij, ki sta ju soglasno sprejela občinska sveta Trbiž in Naborjet. Oba dokumenta navajata temeljna načela in zakonske obveze v zvezi z zaščito, ohranjanjem in razvijanjem priznanih jezikovnih in manjšinskih skupnosti v deželi FJK, posebej pa se sklicujeta na potrebo po učenju jezikov v šolah. Slednje zelo spodbuja spoznavne sposobnosti učencev in jim izboljšuje jezikovne zmogljivosti. Vsi sogovorniki so si bili tudi edini v ugotovitvi, da ima poznanje jezikov sosednjih držav močan čezmejni povezovalni učinek, ob tem pa je lahko tudi zelo koristna prednost pri zaposlovanju. To je še kako pomembno, saj bi zaposlovanje v bližnji Sloveniji ali Avstriji dovoljevalo družinam, da ostanejo v Kanalski dolini, ki je sicer zaradi izseljevanja vse bolj osiromašena.

Srečanje se je zaključilo z obvezo, treh deželnih svetnikov, da v najkrajšem času evidentirajo potrebna sredstva že za začetek letošnjega šolskega leta. »Dolgoročno pa je rešitev v tem, da v Kanalski dolini ustanovimo popolnoma trijezično šolsko ustanovo« je ob zaključku srečanja poudaril podpredsednik Deželnega sveta Igor Gabrovcec.

Posnetek s srečanja v palači deželnega sveta

POLETNI FOTOUTRIP '13 NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografije lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Tudi nasi otroci berejo Primorski dnevnik v vasi Lukovo na HR obali dne 12. 8. 2013

ALEKS

BAZOVICA 2013 - Svečanosti ob ustrelitvi štirih bazoviških junakov

Lakota po idealih, vrednotah in pravici je še vedno aktualna

Spominski recital ob zori na gmajni

S pesmijo in besedo so se junakov spomnili tudi na pokopališču pri Sv. Ani

Na pokopališču pri Sv. Ani, kjer so pred 83 leti skrivoma pokopali prve predstavnike antifašizma v Evropi, štiri bazoviške junake Ferda Bidovca, Zvonimirja Miloša, Frana Marušiča in Alojza Valentiča, je včeraj dopoldne potekala vsakoletna svečanost, ki jo obhajajo vse od leta 1945. Ob predsedniku Odbora za proslavo bazoviških junakov pri Narodni in študijski knjižnici Milanu Pahorju, je za mikrofonski letos stopila profesorica Neva Zaghet.

V svojem nagovoru se je zaustavila pri človeški dimenziji štirih junakov - od sprejetja novice o smrtni obsodbi, mimo njihovega delovanja do načrtov in sanj. Čisto človeških, vsakdanjih. Junaštvo, je dejala, je danes pojem, ki v naši zavesti zaznamuje hladna, skoraj nadčloveška drža, dejansko pa gre za preseganje strahu v imenu svetlih idealov. »Danes se spominjamo štirih padlih v Bazovici, a bilo jih je nešteto,« je poudarila in navedla na primer tiste, ki so domove »spremenili« v slovenske šole, ki so sodelovali, kljub tveganim okoliščinam, ki so po župniških gojili narodno pripadnost, kljub različnemu statusu uradne cerkvene hierarhije.

Segla je tudi na svoje, šolsko področje, kjer pri dijakih opaža dvojen odziv: nekateri so mladostno navdušeni nad junaštvom bazoviških žrtev, drugi pa so mnenja, da je to zgodovina, daleč od našega časa, ki stavi ravno na preseganje ideologij in narodnosti. »Lakota po idealih, vrednotah, pravici pa je enako prisotna danes kot nekoč. Osebe pripadajo času, ideali pa se dvigujejo nad njega in nad prostor ter še vedno nagovarjajo in izzivajo sodobnega človeka. Bazoviške žrtve so postale simbol zaradi svojega človeškega junaštva in za-

radi zvestobe tistim idealom, ki so še živi v našem času.« Mnogi menijo, da so mladi brezbrizni do raznih proslav oz. do zgodovinskega spomina, sama govornica pa je ocenila, da so lahko oddaljeni od zunanje oblike proslavljanj, ne pa od vrednot, ki jih navdihujejo. »Izostreno so občutljivi na krivice in nosijo v sebi željo po boljšem svetu. Zato jim je treba zaupati, da bodo lahko ohranili in na svoj način posredovali dalje tiste vrednote, ki so navdihnile bazoviške junake - vrednote humanosti, pravičnosti, solidarnosti oz. vero v človeka.«

Bazoviške žrtve je s pesmijo počastil zbor Fran Venturini od Domja pod vodstvom Ivana Tavčarja, ob spomeniku pa so vestno stali skavti SZSO in taborniki RMV. Včerajšnji dan se je zaključil z mašo zadušnico v bazovski cerkvi, kjer je zbrane nagovoril upokojejni nadžupnik Alojz Uran.

Glas violine v jutranji tišini

Včerajšnje proslavljanje se je sicer začelo že zelo zgodaj. Ob 6.43 je samotno tišino, v katero je bila ovita bazovska gmajna, prekinil nežen glas violine. Njeni otožni melodiji se je pridružila beseda recitatorjev skupine Mladi Tigr, ki jo vodi Marjan Bevk. Mladi so z branjem odlomkov in pesmi spletli prijeten recital v spomin na junake, ki so življenje izgubili pred 83. leti, ravno na ta dan in ob taisti uri.

Drevi taborniški ogenj

Taborniki Rodu modrega vala prirejajo drevi ob 21. uri tradicionalni taborni ogenj, na katerega vabijo že 13 let zapored vse, ki bi radi s pesmijo ob ognju počastili štiri mlada življenja. (sas)

BAZOVIŠKI JUNAKI - Včeraj O svetlih vrednotah še v Ljubljani in Kranju

Govornik je bil devinsko-nabrežinski župan Kukanja

Spominske slovesnosti v spomin na štiri bazoviške junake so se včeraj nadaljevale v Ljubljani pred palačo njene Univerze na Kongresnem trgu, kjer so lani odkrili obeležje v spomin nanje, nato pa v Prešernovem gaju v Kranju. Slavnostni govornik je bil devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja, ki se je v svojem govoru spomnil svetlih vrednot, za katere so se mladi borili, in ocenil, da vse bolj prevladujejo v današnji družbi egoizem, nezanimanje, odklanjanje odgovornosti in iskanje izključno svojega lastnega dobrega. Opozoril je na kršenje temeljnih človekovih pravic, na katerega nas med drugimi opozarja tudi pisatelj Boris Pahor, o njem pa priča tudi napad na ministrico Cecile Kyenge: Kukanja meni, da je naša naloga ta, da naš prostor ohranimo, utrdimo in skušamo izboljšati ter prerasemo krizo vrednot.

Prireditve so dodatno obogatili Pihalni orkester Mestne občine Kranj in dijaki Gimnazije Kranj ter MePZ Igo Gruden iz Nabrežine ob častni straži tabornikov in skavtov ter seveda predstavnikov Odbora za proslavo bazoviških junakov pri NŠK.

V NEDELJO Spominski pohod Bazoviški junaki

Konec tedna bo minil v znamenju praznovanj ob počastitvi spomina štirih bazoviških junakov. Kot vsako leto se bodo tudi športniki aktivno vključili v spored, in sicer s spominskim pohodom »Bazoviški junaki« in mednarodnim moškim in ženskim odbojgarskim turnirjem za Pokal bazoviških žrtev. Obe pobudi potekata ob podpori Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in ZSSDI, glavni organizatorji pa so Slogini športni delavci. AŠZ Sloga prireja pohod neprekinjeno od leta 1980, v zadnjih letih v sodelovanju s SPDT in SK Devin.

Pohod bo, kot običajno, **jutri**, na dan osrednje proslave. Pohodniki se bodo zbrali ob 9.30 pri bazovskem kalu od koder bodo ob 10. uri krenili po ustaljeni progi proti Jezeru od tod ob robu doline Glinščice do Drage. Nato bodo po vzponu preko Peska (475 m) in Gročane (492 m) prešli na slovensko stran in se podali do kočice na Jermancu, kjer se bodo ustavili in od tu nadaljevali pot proti vrhu hriba Kokoš (672 m). Vsi skupaj se bodo nato spustili do kraja ustrelitve bazoviških junakov, kjer se bodo udeležili osrednje spominske svečanosti.

Prijubljenost pohoda raste iz leta v leto, višek prisotnosti so organizatorji zabeležili ob jubilejnem pohodu ob 80-letnici usmrtnice Bidovca, Marušiča, Miloša in Valentiča, ki se ga je udeležilo kar 800 pohodnikov! Pohod ni tekmovalnega značaja, najzvestejši pa bodo tudi letos nagrajeni s spominskimi značkami za drugo, četrto in šesto udeležbo, posebno priznanje (delo umetnika Pavla Hrovatina) pa bodo prejeli pohodniki za deseto, dvajseto ali trideseto udeležbo.

Pot je primerna za vse, najmlajše in pa manj mlade, zato organizatorji vabijo k množični udeležbi: tudi s prisotnostjo na pohodu bomo počastili spomin naših štirih padlih junakov, prvih slovenskih žrtev fašističnega terorja.

Moški in ženski mednarodni odbojgarski turnir za Pokal bazoviških žrtev bo 14. in 15. septembra. Podrobneje bomo o njem še poročali.

SV. IVAN - Vrtec Nuvola Olga-Oblak Niko ob začetku šolskega leta v začasnih prostorih v Istrski ulici

Do začetka novembra v »izgnanstvu«

V Ul. Cave morajo nujno popraviti dotrajano streho - Vrnitev k Sv. Ivanu po prazniku sv. Justa - Vprašanje oddaljenosti in možnost prevoza s šolskim avtobusom

Starši so se množično udeležili četrtkovnega srečanja z občinskimi upravitelji

Za sedemdeset otrok (od katerih 25 na slovenskem oddelku) občinskega otroškega vrtca Nuvola Olga-Oblak Niko se bo novo šolsko leto prihodnjega 12. septembra začelo v »izgnanstvu«. Vrtec so namreč poleti preselili včasne prostore v Istrski ulici 56, kjer bo ostal do konca oktobra oz. do začetka novembra. Toliko časa bo namreč trajalo popravilo dotrajane strehe montažne hiše v Ul. Cave pri Sv. Ivanu, skozi katero je v deževnem vremenu voda kapljala v notranjost vrtca, medtem časom pa bodo otroci treh oddelkov in njihove vzgojiteljice gostje v stavbi pri Sv. Jakobu, ki jo je tržaška občinska uprava pred leti dala urediti, da bi služila kot začasn sedež šol, katerih stavbe bi prenavljali.

Prav v omenjenem poslopju, kamor so že prepeljali opremo in potrebščine, je včeraj popoldne potekalo množično obiskano srečanje predstavnikov občinske uprave in podjetja, ki pri Sv. Ivanu gradi nov vrtec, s starši. Le-ti so prislusnili občinskima odbornikom za šolstvo in javna dela, Antonelli Grim in Andrei Dapretta, direktorici pristojne občinske službe Marii Rosi Manià, koordinatorici vrtca Tiziani Craievich in predstavnikom podjetja, obenem pa tudi iz-

razili svoje nezadovoljstvo ob dejstvu, da se svetovanski vrtec že okoli štirideset let nahaja v montažni hiši v Ul. Cave, ki je bila že ob vselitvi vanjo mišljena kot začasna rešitev, ki pa je na koncu postala trajna.

Starše je v nadaljevanju nekoliko pomiril ogled začasnih prostorov, ki so se izkazali za primerne: gre namreč za tri učilnice, igralnico in jedilnico, v katerih se bodo otroci po zagotovljenih pristojnih mudili do konca meseca oktobra oz. do začetka novembra, saj naj bi se po popravilu strehe, za kar je občinska uprava namenila 120.000 evrov, vrtec vrnil v svoje prostore po prazniku sv. Justa. Dobra novica je tudi, da pri pregledu strehe niso našli azbesta.

Ostaja problem oddaljenosti oz. prevoza: vrtec bo namreč do začetka novembra deloval v prostorih, ki so precej oddaljeni od Sv. Ivana, saj pristojni niso našli nobene primerne stavbe v bližini, zato so se odločili za selitev k Sv. Jakobu, kar pa odpira problem prevoza otrok. Mnogi starši namreč zjutraj hitijo v službo, mnogi se morajo tudi sočati z dejstvom, da imajo otroke, ki obiskujejo osnovno šolo, zato je občinska uprava ponudila prevoz s šolskim avtobusom, za kar bodo v vrtcu zdaj zbiral prijave. (iž)

RAJONSKI SVET - Sporni odlok o načrtu visokohitrostne železnice

Tudi Zahodni Kras proti sklepu Cosolinijeve uprave

Negativno mnenje o sklepu, v katerem se odbor »ni izrekel« o spornem načrtu

Po Vzhodnem Krasu se je tudi Zahodni Kras izrekel proti sklepu tržaške občinske uprave o načrtu za gradnjo visokohitrostne železnice. Cosolinijev odbor v novem sklepu sploh ni izrekel svojega mnenja o načrtu, to obnavlja pa ni bilo po godu rajonskim svetnikom na Zahodnem Krasu, ki so sklep zavrnil z devetimi glasovi levo-sredinske večine in desnosredinske opozicije ob vzdržanju svetnika Demokratske stranke in podpredsednika rajonskega sveta Jureta Zerialija.

Razprava je bila kar živahna. Mitja Košuta (Zveza levice) je izjavil, da nasprotuje hitri železnici, občinski sklep, v katerem ni odbor izrekel svojega mnenja, pa se mu zdi »pravi absurd«. Ivo Starc (mešana skupina) je menil, da bi se uprava morala izreči, sicer bi lahko sklep pojmovali kot »tih pristavek« na načrt o hitri železnici. Daniele Prelaz (mešana skupina) je ocenil, da je zelo hudo, ker se mestna uprava ni odločila o načrtu. Za Tanjo Conestabo (neodvisna na listi Demokratske stranke) »to ni način dela«, tudi za Marino Grilanc (neodvisna na listi Demokratske stranke) pa je neodgovorno, da uprava ni izrekla svojega mnenja o tako pomembni zadevi. Maria Grazia Villi (Demokratska stranka) je nekako zastavila filozofsko vprašanje: ali se rajonski svet lahko sploh izreče o sklepu, v katerem ni izrečeno nobeno mnenje? Žerjal je izjavil, da »osebno ne bo izrekel nobenega mnenja o sklepu,« in s tem napovedal, da se bo vzdržal.

Rajonski predsednik Roberto Cattaruzza je bil odločno proti sklepu občinske uprave. Rajonski svet je že lani izrekel negativno mnenje o načrtu za gradnjo hitre železnice, ker bi negativno vplivala na kraško območje, gradnja pa bi trajala več desetletij. Sedaj je mestna uprava na vrat na nos pripravila sklep, očitno z namenom, da bi bil

čim prej odobren, tako ne bi zamudili roka za financiranje načrta z evropskimi sredstvi.

Odllok je bil tako zavržen z devetimi glasovi (ob enem vzdržanjem).

Prav vzdržani Jure Zeriali pa je predstavil resolucijo, ki poziva župana in odbor, naj posežeta pri odgovornih za posodobitev in okrepitev obstoječih železniških povezav. Resolucija je bila odobrena z devetimi glasovi. Proti je glasoval edinole svetnik Ljudstva svobode Alberto Viatori.

M.K.

Roberto Cattaruzza

KROMA

Jure Zeriali

KROMA

NA PONTEROŠU - Prireditvev še danes in jutri

Pod skupnim nebom razpravljali o delu

Na Ponterosu se še danes in jutri nadaljuje festival Pod istim nebom. Ob bogati ponudbi na stojnicah in kulturnih dogodkih bo nocojšnji večer v znamenju klezmer glasbe, ki jo bosta občinstvu približala zasedba Alef band in Davide Casali. Včeraj pa je bila v prireditvenem šotoru razprava o perečem problemu (pomankanja) dela. Sodelovali so predstavniki javnih uprav odboriniki Loredana Panariti (Dežela), Igor Dolenc (Pokrajina) in Edi Kraus (Občina), predstavniki sindikatov, poglede zveze Confcommercio, ki je pobudnica festivala, pa je predstavil deželni predsednik Giovanni Garruscio.

»Hvaležni« tujci

Tudi kolesarji niso varni pred roparji. Zgodilo se je v četrtek zjutraj, ko se je kolesar peljal proti Devinu. Na križišču za Ribiško naselje sta ga ustavila moška v mercedesu s poljsko registrsko tablico. V angleščini sta ga vprašala, kako bi prišla do Slovenije, ko jima je moški postregel z ustreznimi podatki, sta se mu tujca srčno zahvalila. Predvsem eden, ki je celo izstopil iz avtomobila in kolesarja objel ter poljubil. Šele ko sta se oddaljila, je kolesar opazil, da mu je izginila zlata verižica s križcem. Takoj je poklical policijo, vendar »hvaležnih« tujcev niso našli.

Samotna smrt

Iz stanovanja v središču mesta je močno zaudarjalo, tako da je zaskrbljen sosed poklical karabinjerje. Povedal jim je, da že več dni ni videl starejšega, 85-letnega soseda in da smrad iz njegovega stanovanja ne obeta nič dobrega. Ni se uštel. Karabinjerji z rocolske postaje in tržaški gasilci so vdrli v stanovanje starejšega moža in ga našli mrtvega.

Menia mlajši in soproga Menia napadata Borisa Pahorja

Župan Cosolini naj Borisu Pahorju odvzame naziv zaslužnega občana Trsta! Tako zahtevajo trije rajonski svetniki Prihodnosti in svobode, Sandro Menia (brat nekdanjega poslanca Roberta), Francesca Vivarelli (soproga Roberta Menie) in Ignazio Vania.

Trojico je razkačilo stališče slovenskega pisatelja o uplinjevalniku. Boris Pahor se je zavzel proti gradnji uplinjevalnika. Ožigosal je »inertnost tržaških predstavnikov v zvezi s tem problemom; in to še posebno tistih, ki so v vladi na Deželi in v široki koaliciji v Rimu.« Na koncu pa je zapisal, da »v takem vzdušju so zato razne protestne in osamosvojitvene pobude več kot razumljive in absolutno upravičene.«

Ob ta stavek so se Menia mlajši, gospa Menia in Vania obregnili in sedaj zahtevajo, naj Cosolini odvzame Pahorju naziv zaslužnega občana.

Ampak: če trije desničarski rajonski svetniki napadajo Borisa Pahorja, ker se je izrekel proti gradnji plinskega terminala, mar to pomeni, da Menia, Vivarelli in Vania hočejo uplinjevalnik v Žvaljah?

Odbornika Miracco in Kraus na srečanju z občani

V okviru tematskih srečanj tržaške občinske uprave z občani bo danes ob 11.30 v mestnem muzeju Sartorio govor o kulturi in turizmu kot gonilnemu motorju za Trst. Prisotna bosta odbornik za kulturo Franco Miracco in odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus.

Kazahstanski veleposlanik pri Igorju Dolencu

Podpredsednik tržaške pokrajine Igor Dolenc se je v prejšnjih dneh srečal s kazahstanskim veleposlanikom v Italiji Andrijanom Jele-messovom. Govorila sta o številnih odnosih med Trstom in Kazahstanom.

SVOBODNI TRST - Vodja independentističnega združenja Giurastante na četrtkovem srečanju v Gabrovcu

Napad na Piccolo in sodnike

Gabrovec je v četrtek dočkal »svoj« Dan Svobodnega tržaškega ozemlja. Že dopoldne je združenje Svobodni Trst, ki se zavzema za »osvoboditev Trsta izpod italijanskega jarma«, namestito na vrtu Društvene gostilne svojo utico z informativnim gradivom in reklamnimi majicami. Odziv na včlanjevanje v združenje je bil skromen (tri-je novi vpisi), več je bilo podpisov pod peticijo združenja (30).

Večernega zborovanja se je udeležilo 63 ljudi. Med njimi nekdanji izvoljeni predstavnik Demokratske stranke, nekaj malih podjetnikov s Krasa, nekaj kmetovalcev. Slovenski glasnik združenja Andrej Rupel je poudaril, da pred dvema letoma nastala organizacija zahteva »ponovno uveljavitev zakonitosti na Svobodnem tržaškem ozemlju, da se bo Trst razcvetel kot pod avstroogrskim cesarstvom.«

Osrednji poseg je imel vodja Roberto Giurastante. Zelo ostro je napadel tržaški italijanski dnevnik Il Piccolo (»mrtvec, ki izdaja zadnje zdihljaje ...), ker naj bi se znesel nad Svobodnim Trstom »s pravicami medijskim terorizmom« in »celim kupom neresnic in laži«, predvsem kar se tiče poročanja o sodnem sporu izterjevalnico Equitalia. Podobno ostro je Giurastante napadel

Udeleženci četrtkovnega srečanja združenja Svobodni Trst v Gabrovcu

KROMA

tržaške sodnike Morwaya, Spadara in sodnico Paciulo, češ da »so v odredbo o zadevi Equitalia zapisali lažne izjave.« Od obojih - Piccola in sodnikov - bo zahteval »visoke odškodnine, za škodo, ki so jo prizadejali.«

Vse kaže, da bosta imela Svobodni Trst in Giurastante v prihodnjih tednih

še kar nekaj opravkov na sodišču. V sredo, 11. septembra, bo obravnava »o veljavnosti Londonskega memorandum«; 25. septembra se bo Giurastante znašel na zatožni klopi z odgovornim urednikom La voce di Trieste Paolom Parovelom; 9. oktobra bo deželno upravno sodišče obravnavalo priziv 56 vpisanih v

združenje, ki zahtevajo razveljavitev zadnjih deželnih volitev, »ker so potekale tudi na območju Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je samostojna država in ne spada pod Italijo.« Prave, resnične novice o teh obravnavah »bo mogoče izvedeti le na spletni strani združenja,« je podčrtal Giurastante. Seveda, če jo bodo dot-

lej ponovno aktivirali, ker je že dober teden na milost in nemilost hekerjev ...

O gospodarstvu, ki naj bi se s Svobodnim tržaškim ozemljem spet razcvetelo, je bilo kaj malo slišati. Le Vito Potenza je menil, da bi v »svobodni državi« lahko znižali davek na dodano vrednost od sedanjih 21 na 7 odstotkov, sredstva za delovanje države pa naj bi črpali iz davščin in pristojbin, ki sedaj romajo v Rim. Tako naj bi naftni terminal Siot »prispeval« 4 milijarde 280 milijonov evrov, tržaško pristanišče kakih 520 tisoč evrov, davek Irpef naj bi nanesel milijardo 200 milijonov evrov. Bruto narodni dohodek samostojnega Svobodnega tržaškega ozemlja naj bi znašal kakih 6 do 7 milijard evrov (seveda, če bi nova država prevzela evro ...).

Zastavljeno je bilo le eno vprašanje: »Kaj storiti ob "vojaških" posegih finančne straže v trgovinah in javnih lokalih?« Odgovor je bil jasen: »Finančna straža deluje izven meja italijanske republike in državljani STO niso dolžni plačevati italijanskega javnega dolga.«

Seveda, sledila bi obravnava na sodišču, a nič zato, saj gre sedaj za biti ali ne biti: »Tu bi or not tu bi, kot je pravilno Švepstir!« je prisotne izobrazeno podučil Potenza.

PRISTANIŠČE - Minister za infrastrukturo včeraj podpisal odlok o dodelitvi prispevka CIPE

Iz Rima 32 milijonov za novo ploščad

Vest javila predsednica Monassijeva na predstavitvi obračuna o rasti prometa - V dveh letih za 60% večji pretovor zabojnikov

Poslovanje tržaškega pristanišča je bilo v zadnjih dveh letih predsedovanja Marine Monassi zelo dobro, rast prometa pa so zabeležili na različnih terminalih. To izhaja iz včerajšnjega sestanka predsednice Pristaniške oblasti Marine Monassi in predsednika tržaške Trgovinske zbornice in potniškega terminala TTP Antonia Paolettija, ki sta se na sedežu Trgovinske zbornice sestala s poslovnimi partnerji. Monassijeva in Paoletti sta navzoče seznanila s poslovnimi rezultati preteklih dveh let. Posebej pa je na včerajšnjem srečanju odmevala vest, ki jo je javnosti posredovala predsednica Monassijeva, da je minister za promet in infrastrukturo Maurizio Lupi prav včeraj podpisal odlok, s katerim vlada dodeljuje tržaškemu pristanišču 32 milijonov evrov za novo logistično ploščad. Celotna investicija bo znašala 132 milijonov. 70 jih bo investirala pristaniška oblast, preostalih 30 pa zasebni koncesionar, ki bo dobil v upravljanje ploščad. Ponudbe bodo v ta namen sprejemali do 30. oktobra, izbira pa naj bi padla pred koncem leta.

Antonio Paoletti je pohvalil delo Monassijeve, s katero so v preteklem dveletnem obdobju organizirali 10 skupnih pobud, sedem večjih sejmov in treh različnih državah, izraelska delegacija je bila na obisku v Trstu, obisk pa je Izraelcem vrnila tudi tržaška luka. Po Paolettiju oceni je tržaška pristaniška oblast v sodelovanju s zasebnimi podjetji odlično promovirala svojo dejavnost, ki beleži pozitivne številke na različnih frontah.

Spodbudne poslovne rezultate je predstavila predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi, ki meni, da je sodelovanje javnega in privatnega sektorja obrodilo pričakovane sadove. Za 60% se je povečal pretovor zabojnikov, za 34% se je povečal skupni tovorni promet, povečan pa je tudi potniški promet, predvsem po zaslugi ladij za križarjenje. Monassijeva je tudi dejala, da so optimizirali poslovni proces za podjetnike, ki po novem lahko poslujejo za nižjimi stroški, kar pelje do povečanega prometa in prihodka. Zanimiv je tudi podatek, da so zabeležili povečan promet za ro-ro dejavnosti (prevoz tovora na kolesih, kot so prikolice, polprikolice in avtomobili). Ta promet se je povečal za kar 22,3 %.

Slišali smo tudi, da si je tržaška Pristaniška oblast postavila več stebrov, na katerih bo v prihodnosti slovela poslovna strategija. Monassijeva je postregla še s podatki, ki govorijo o opravljenih obnovitvenih delih na nekaterih stavbah, ki imajo zgodovinsko-kulturni pomen. Večina teh objektov je bila obnovljenih leta 2012. Za natečaj pa se tržaško pristanišče poteguje za pridobitev okoljskega certifikata EMAS, je še dejala Marina Monassi.

Včerajšnji sestanek je sklenil predsednik tržaške Trgovinske zbornice in terminala TTP Antonio Paoletti, ki je izpostavil še eno pridobitev; na potniškem terminalu od letos poleti obratuje nov prizidek, v katerem je na razpolago skoraj 1400 sedežev, novost pa je s seboj prinesla tudi 30 novih delovnih mest, kar je v teh kriznih časih zelo spodbuden podatek. (sč)

V NEKDANJI RIBARNICI - Na ogled do 6. januarja

Kounellisova postavitev

Umetnik našel navdih v ostankih starih lesenih bark, nad katerimi s stropa visijo kraški kamni

Prostor nekdanje ribarnice na tržaškem nabrežju je včeraj zaživel z odprtjem pričakovane razstave Kounellis, enega vidnejših predstavnikov italijanske likovne scene. Njegov umetniški poseg zaseda osrednji del razstavnega prostora, sklicuje se na zgodovinski spomin kraja: odrabljene kamnite mize iz ribarnice je postavil v vrsto in nanje namestil ostanke starih lesenih bark iz krajevskih ladjedelnic, ki delujejo kot čvrsta nosilna hrbtnica. V nasprotju s tem horizontalnim zaporedjem visijo iz stropa navzdol vrvi, na katerih so pritrjeni kamni. Tretji izrazit element instalacije skupini stolov prevlečenih s črnimi platni, ki nemo gledajo proti osrednjemu prostoru, vzbujajo žalovanje ter z njim zarišejo osnovno strukturo tlorisa v obliki križa. Kustosa razstave sta Davide Sarchioni in Marco Lorenzutti. Na ogled do 6. januarja. (JM)

VILENICA - V torek Covacich, Lipuš in Sosič v Sartoriju

Koroški pisatelj Florjan Lipuš in tržaška pisateljica Mauro Covacich ter Marko Sosič so protagonisti enega izmed predvečerov letošnje Vilenice, mednarodnega literarnega festivala, ki ga prireja Društvo slovenskih pisateljev in se letos prvič seli v Koper. Predvečeri bodo na različnih lokacijah na sporedu v torek, 10. septembra: tržaški, ki ga prirejajo Zveza slovenskih kulturnih društev, Skupina-Gruppo 85 in Slovenski klub, bo ob 19.30 v dvorani Costantinides Mestega muzeja Sartorij. Z avtorji se bo pogovarjala Veronika Breclj, večer pa je namenjen tako slovenskemu kot italijanskemu občinstvu, saj bo poskrbljeno za tolmačenje.

Torkov literarni večer je tudi uvodni dogodek v Slofest, festival Slovencev v Italiji, ki ga bo ZSKD kot znano priredila na Borznem trgu med 20. in 22. septembrom. Njegov spored bodo podrobneje predstavili javnosti v prihodnjih dneh.

RAZSTAVA - Včeraj odprtje v galeriji Narodnega doma

Nove fotografske govornice

Obiskovalce nagovarjajo dela petih umetniških fotografov mlajše generacije iz Slovenije

Včeraj je bilo v prostorih galerije Narodnega doma odprtje razstave petih slovenskih umetnikov mlajše generacije, ki jih združuje konceptualni pristop do likovnega izražanja in uporaba istega medija: fotografije. Kot je kustos razstave Denis Volk poudaril v svoji predstavitvi, je razstava nastala z željo, da bi tudi v Trstu spoznali umetnike, ki so v osrednjem slovenskem prostoru že prepoznavni. Izhajajo iz različnih izkušenj, univerzitetni študij so nadgradili, kar jim dovoljuje širino pogleda. Imajo visoko kultivirani izrazni jezik, predvsem pa nudijo gledalcu kar več spodbud k podoživljanju njihove specifične likovne pripovedi. Njihova govorica je pogosto namenoma provokativna, privabi nas tudi po estetski dovršenosti in likovni prečiščenosti. Maja Alibegović, Matija Brumen, Jasna Jernejšek in Špela Škulj živijo in delajo v Ljubljani, z razliko od Uroša Acmana, ki živi in dela v Šoštanju. Skupni naslov Fotomorgana se osredotoča na bistveni vidik, ki umetnike združuje, saj so njihovi razstavljeni ciklusi med seboj zelo različni. Namen fotografskih reprodukcij ni odslikava-

nje realnega sveta, marveč prej podatek na prezrtih elementih, pogosto gre za scenografsko zrežirane okoliščine, preko katerih nam tankočutni ustvarjalci nudijo priložnost, da se zamislimo. Sodobni likovni jezik fo-

tografije ima s svojo neposrednostjo sporočila veliko prednosti.

Razstava v Narodnem domu bo na ogled do 20. septembra, od ponedeljka do petka od 15.30 do 19. ure.

Jasna Merku

»Pod kostanji« v Banih

Danes in jutri poteka pri Banih še drugi del praznika, Šagre pod kostanji, ki ga prireja domače kulturno društvo Grad. Praznik, ki velja za nekakšno slovo od poletja in pozdrav jeseni, spominja Banovce na davno preteklost in na spredov po vasi mladih parov v nošah, imenovano - mantenjada. Za zabavo in ples bo poskrbel ansambel Venera. V društvenih prostorih so na ogled dela klekjaric skupine Ribice KD Lipa iz Bazovice. Poskrbljeno bo za dobro počutje ob dobro založenih kioskih.

V Podlonjerju praznik odporniškega gibanja

SKP in SIK (Zveza levic) organizirata danes in jutri v Ljudskem domu v Podlonjerju praznik odporniškega gibanja. Odprtje kioskov ob 18. uri. Drevo bo ob 19. uri srečanje s predsednico Vzpi Stanko Hrovatin in z raziskovalko Claudio Cernigoj, ki bo predstavila raziskavo o Vrdelskih partizanih. Sledil bo koncert skupin Sottomayor, The Grafenberg und the Alkotesters in Oslov. Jutri pa bodo ob 18. uri zadonele partizanske pesmi, ob 20. uri pa še koncert skupine Bob O' Lones.

Odkrivanje Mehike z jadrnico... in Jasno Tuta

Slovensko kulturno društvo Igo Gruden iz Nabrežine vabi drevo ob 20.30 v prostore domačega Kulturnega doma na predavanje Jasne Tuta, ki je leto dni potovala po Kortezevem morju. Njeno »Odkrivanje Mehike z jadrnico« bo opremljeno tudi z videoposnetki.

Konji na Krasu

V Cerovljah se je včeraj začel 3. praznik Konji na Krasu, ki ga prireja amatersko konjeniško društvo Skuadra Uoo iz Nabrežine. Na svoj račun bodo prišli mladi in manj mladi ljubitelji konj, ki se bodo lahko peljali s kočijami po kolovozih okrog Grmade, si ogledali konjeniške in ljudske igre, tekme s kočijami ter se pomerili v pripravi najboljše sladice. Drevo bodo za ples poskrbeli Kraški muzikanti, jutri pa country skupina Fool Brand. Da ne bi prišlo do pomot: praznik Konji in vonjave mošta bo v Medji vasi potekal prvi oktobrski vikend.

Jazz festival v Miljah

Milje bodo spet zaživele v objemu jazz glasbe. Drevo se začne 7. izvedba jazz festivala, ki bo mestece, točneje na Marconijev trg privabil znane goste. Drevo bosta na oder ob 21. uri (do 23.30) stopili skupini Gipsy Quintet remake in Emanuele Urso Swinging Band, medtem ko bodo jutri ob isti uri nastopili Stefano Franco & Flampet Horns, za njimi pa še Barbara Dennerlein Hammond Organ Duo. Vstop je prost, v primeru slabega vremena pa se bo festival pomaknil v Verdijevo gledališče.

Roveredo pri Sv. Ivanu

V gledališču Basaglia pri Sv. Ivanu bo drevo ob 21. uri zaživila predstava Ballando con Cecilia po istoimenskem romanu Pina Rovereda in v izvedbi ansambla gledališča La Contrada v režiji Francesca Macedonia. Vstop je prost.

Glasbeno tekmovanje

V Mali dvorani gledališča Verdi poteka 14. mednarodno tekmovanje Trio di Trieste. Žirija je včeraj izbrala tri finaliste: ukrajinsko-slovenski trio Munich ARTISTrio ter kvartet albansko-japonsko-poljsko-nizozemski Flex Ensemble in češkoslovaški Ensemble Taras. Občinstvo jim bo lahko drevo ob 20.30 prisluhnilo (15 evrov).

BENETKE - Slavje slovenskih filmov na Tednu kritike

Bičkov Razredni sovražnik najboljši, Zoranu nagrada publike in še tri priznanja

Levo prizor iz Bičkovega filma Razredni sovražnik; spodaj nagradjeni Giuseppe Battiston (na levi) in Rok Prašnikar v filmu Mattea Oleotta Zoran, moj nečak idiot

Slovenski film Roka Bička Razredni sovražnik in film goriško-slovenska koprodukcija Zoran, il mio nipote scemo (Zoran, moj nečak idiot) v režiji Mattea Oleotta sta včeraj slavila na Tednu kritike na 70. festivalu v Benetkah. Bičkov film so kritiki razglasili za najboljšega v tem sporedu, Zoran pa je mlademu goriškemu režiserju prinesel nagrado občinstva Tedna kritike. S tem je Oleotto prejel tudi 5000 evrov.

Bera nagrad za snemalno ekipo Zorana pa je še bogatejša. Furlanski igravec Giuseppe Battiston je dobil priznanje za najboljšega igralca v sporedu Tedna kritike. Zoran je nadalje prejel še dve priznanji: nagrado Schermi di qualità in nagrado FEDIC, ki jo podeljuje Italijanska federacija kinoklubov. Vse te nagrade pričajo o nedvomni kvaliteti komedije, obenem pa so dobra popotnica za uspeh v kinodvoranah, kamor naj bi Zoran prišel novembra. Ob navdušujočem sprejemu na predvajanju v Benetkah (kot nagradjenca bodo film ponovno predvajali danes dopoldne) je nagrada občinstva dovolj zgovorna v tem smislu.

Kritiki pa so za najboljšega izbrali Bičkov film, povzet po resničnih dogodkih, postavljen v eno od slovenskih srednjih sol, kjer dijaki nikakor ne morejo sprejeti zahtev novega učitelja nemščine. Njihov odnos se zastruje iz dneva v dan in po sa-

momoru dijakinje njeni sošolci krivdo pripišejo učitelju. To sproži niz usodnih dogodkov, ki za vedno spremenijo življenje učitelja in učencev, saj se resnica ozadja dogajanj skriva pod številnimi tančicami lahkomišelnih laži, zlonamernih spletk in nespametnih odločitev. Biček je dejal, da so odzivi na film neverjetni, dobili so pohva-

le od kritikov z vsega sveta. Za film se zanimajo tudi tuji distributerji, predvsem iz Italije in vseh nemško govorečih držav.

Včerajšnji dan na Festivalu v Benetkah je sicer zaznamoval obisk predsednika republike Giorgia Napolitana, ki si je prišel ogledat film Ettoreja Scole o Federicu Felliniju.

FILM - Premiera Z Rumizem po bojiščih 1. svet. vojne

Na pobudo Občine Trst bo v ponedeljek, 9. septembra, ob 20.45 v dvorani Tripovich na trgu pred tržaško železniško postajo vsedrjavna premiera filma »L'albero delle trincee«. Scenarij je napisal novinar Paolo Rumiz, ki je opravil 600 km dolgo pot po jarkih in bojiščih prve svetovne vojne. Z njim bosta na predstavitvi režiser Alessandro Scillitani in zgodovinar Lucio Fabi. Film je založil dnevnik la Repubblica, ki ga bo prodajal na dvd-ju s časopisom.

KNJIŽEVNOST - Za esejistiko Škamperle v izboru za Rožančevo nagrado

Žirija za podelitev nagrade Marjana Rožanca za najboljšo esejistično zbirko je letos izbrala tri nominirance. To so Alojz Ihan z delom Državlanski eseji, Igor Škamperle s knjigo Endimionove sanje ter Marcel Stefančič, avtor dela Zakaj si življenje zasluži, da ga izgubimo. Strokovna žirija v sestavi Edvard Kovač, Ignacija J. Fridl, Barbara Pogačnik, Milček Komelj in Miha Pintarič je tokrat izbirala med 17 esejističnimi deli.

Ihan v Državljanskih esejih s pronicljivo neposrednostjo sooči le na videz uspešno zgodbo slovenske tranzicije z vprašanjem s strani političnih elit še vedno kolektivizirane odgovornosti in družbene solidarnosti. Rdeča nit nabora enajstih esejev je vprašanje morale, o kateri avtor premišljuje brez vrednostnih opredelitev, zgolj kot o "fiziološkem naravnem pojavu", objektivno in stvarno.

Škamperle se v Endimionovih sanjah, podnaslovljenih Oblike ima-

ginacije in simbolne tvorbe, spopada s ključnim zgodovinskim trkom civilizacij - razhodom med poljedelko in urbano kulturo ter temeljnim konfliktom njunih simbolov. Eseji ponujajo razmislek o kulturni zgodovini od njenih začetkov, preko antike, srednjega veka do moderne dobe, avtor pa posebno pozornost nameni področju imaginacije in simbolnim oblikam, ki spremljajo razvoj zahodne civilizacije in so temeljni gradniki smisla.

Delo Zakaj si življenje zasluži, da ga izgubimo prinaša 21 esejev, pisanih v Stefančičevem značilnem pogovornem slogu. V naboru esejev avtor spregovori o velikih, večinoma mejnih, celo skrajnih imenih in fenomenih kulturnega in družbenega dogajanja v 20. stoletju.

Nagradjenca bodo razglasili 18. septembra zvečer v Klubu Cankarjevega doma, nagrado Marjana Rožanca pa podelili 21. septembra na Trubarjevi domačiji na Rašici. (STA)

TOMIZZEV DUH

Pahor bojevitega naboja

MILAN RAKOVAC

Stoletnik, ki se kaže kot poslednja opora mislečim bitjem jadransko-alpsko-panonsko-balkanskega razsula: še na mnoga leta, maestro Pahor!

Borisa Pahorja sem spoznal sredi 80-ih na mednarodnih srečanjih Pisatelji ob meji, ki si jih je v Portorožu vrhunsko domislil in vodil pokojni novinar Eros Bičić. Dva »ščava« sva se tedaj pogovarjala o fašizmu seveda, pa o tem, kako je tudi sam, z desetisoči slovenskih in hrvaških mladeničev osvajal novi Impero Romano v Afriki. Kot streznjenemu komunistu (sovjetski tanki so se sprehodili po Budimpešti 1956., po Pragi 1968., sam sem pred ezulskimi sorodniki po Trstu bežal na drugo stran ulice, s Tomizzo pod pazduho...) mi je imponirala njegova odločna, bojevita življenska drža, še posebej njegovo brezkompromisno zavzemanje za Edvarda Kocbeka, človeka, čigar politične ideje sem že tedaj spoštoval – danes pa so ne mara poslednja idejna, politična rešilna bilka za (krščansko, demokratično) Evropo ... Sedaj, trideset let kasneje, me ob srečanjih »tolazi«, da mi, »levičarji« preprosto ne gledamo dovolj široko. In se spomnim, kako je komunistom Malraux ostro počital, da nismo »nikoli preboleli 'sindroma Kerenski'«. Nismo, ne, toda levica je danes, 2013., bolj desna od Kerenskega 1913.

Ko danes razmišljam o »bojevitem« Pahorju se mi izrisuje kot izjemno navduhujoča lirična duša z grenkim epskim bodljajem, tako kot ga je v enem samem stavku izrekel Alojzu Rebuli za Primorski dnevnik: »Kras je raztreskani kamen, skromne dlani ruse zemlje, vabljuje zibke dolin, pa tudi jame, ki segajo do pekla ... Zato sem v bistvu dvoživka, kot je Kras v resnici tržaški park nekoliko zunaj mesta, tržaški Bois de Boulogne ali Bois de Vincennes ...»

Raztreskani kamen! Zagrebški Jud, slikar Alfred Pal mi je povedal kako su na Golom otoku z groton tesali grotu za zidanje. Sada je grotu u prahu pak ž nje delamo gips-ploče i š njima zidamo zide... »Jame, ki segajo do pekla! I boškice zaresle danas huje nego paka; ne moreš drugo ni do Jame duojti, pasati se ne more za grljeke i šparuge i buliglavce (ciklame) nabrati, a ča ćeš, pijani smo bili od kruha, najhuje pijanstvo na ten svitu. Ma sad smo jopet kruha lačni.

Cristina Battocletti, avtorica biografije o Borisu Pahorju Nikogaršnji sin (Il figlio di nessuno), je za Planet Siol.net povedala, kako pisatelja doživljajo v Italiji: »Zaradi narave svojega dela sem v stalnem stiku s precejšnjim delom italijanske literarne inteligence in ta ga ceni predvsem zaradi knjige Nekropola, njegov preostali literarni opus je precej neznan. A ga imajo kljub temu za

velikana. Paolo Mieli, direktor RCS Libri, je prišel na predstavitev najnove knjige v Milano in rekel, da si ta človek zasluži Nobelovo nagrado. Pa ne samo zaradi svoje književnosti, temveč zaradi njene družbene vrednosti. Zaradi naboja bojevitosti, ki ga nosi v sebi ... Navadni ljudje ob srečanju z njim navadno sprašujejo o neprijetni slovensko-italijanski zgodovini, o tem, kar je fašizem storil Slovincem ... Ob stoletnici rojstva so se mediji kar pulili zanj: La Repubblica je z njim opravila velik intervju, kulturna priloga Il Sole 24 Ore mu je posvetila naslovnico, Corriere della Sera več daljših besedil ...«

Pahor za Primorske novice, 2010: »Potrebujemo pa tako (demokracijo), ki bi se zgledovala po OF, ki bi v sebi imela idejo o zdržitvi marksistične ureditve in katoliške misli. Da, Kocbek je še aktuelen. Malora, smo komunizem odpravili zato, da bodo ljudje zdaj živeli s 400 evri na mesec?«

Globoko spoštujem Pahorjevo borbena kljubovanje in njegov krepak glas proti cinični liberalni »korektnosti«, ki ga dobro ilustrira konstatacija v Mladini 2009: »Boris Pahor je mož, ki je bil priča celi eri, ko se je upiral fašizmu, nacizmu, komunizmu, a danes tudi glamurju potrošniške družbe.«

Glamur ugaša, tonemo v teme brezdanje fojbe, liberalci pa sedaj, po doseženi Svobodi – ne vedo kaj z njo. Ali pa morda vedo? Kajti novi »arditi« (tako kot D'Annunziji aviant-fašisti z Reke 1919.) in novi »škvadrasti« (ki požigajo Narodna domača v Trstu in Pulju 1920.), v obrambi Svobode še naprej kolosalno in legalno plenijo današnjo Demokracijo in Civilizacijo. Doslej se je, med redkimi v Evropi, temu zoperstavila Slovenska Vstaja, nedvomno navdihnjena tudi s pisateljevo držo. In zadremala.

Kje je danes pahorjevski uporniški duh najboljših sinov teh namučeni narodov; pisateljev, filozofov, aktivistov, agitatorjev? Iz nacionalne evforije smo pogleli v nacionalno letargijo in amnezijo: »mislili« smo, da bo »drugače«, čeprav smo vedeli, kako bo. In sedaj nimamo več kaj reči. Tu smo danes: v zombijskih državnih protokolih, akademijah in ceremonijah in v - katastrofalnih statistikah. In čakamo odrešujočo svetlobo – ko nek športnik nekje »za nas« osvoji zlato medaljo.

Pahor se je skozi vse življenje zagrizeno zoperstavljal vsakršnemu »mainstreamu«, mi pa, prevzeti od njegovega »trikrat ne«, kot zmedene kure brskamo po smetišču zgodovine, kot da so še živi in Duce in Fuehrer in Staljin, kot da sta Pavelič in Rupnik še tu ... In nočemo videti, da smo spet sužnji, tako kot je »zdravnaj« zapisal Primorski dnevnik: »Zares Ščavi! Zares Ščavi!«...

Angelina Jolie in Steve Martin nagrajena s častnima oskarjema

Ameriška filmska akademija je pol leta pred podelitvijo filmskih nagrad oskar obelodanila imena dobitnikov častnih oskarjev. Med nagradjenimi sta ameriška filmska igralka in igravec Angelina Jolie in Steve Martin. 38-letna Joliejeva si je nagrado Jean Hersholt prislužila zaradi svoje človekoljubne dejavnosti, 68-letni komik Martin pa si je častnega oskarja prislužil za svoje zasluge pri filmu. Med dobitniki častnega oskarja sta še britanska igralka, 87-letna Angela Lansbury ter italijanski kostumograf, 86-letni Piero Tosi. Nagrade bodo podelili 16. novembra.

SVETO - Dušan Rebolj, osemdesetletnik

Zasvojen z našim Krasom ustvaril edinstveno revijo

Danes za podatke o čemerkoli najprej pogledamo na Google. Tudi jaz sem: Dušan Rebolj - sindikalist, cele strani naslovov; Dušan Rebolj - prevajalec, malo manj. Kje pa je potem »moj« Dušan Rebolj? Spomnil sem se in k imenu dodal »Kras« - pa se je pojavil pravi Dušan Rebolj. Dušan Rebolj, ki je bil marsikaj in v marsičem zelo pomemben, a zadnja leta, ne, desetletja, znan predvsem po zavzetanju za Kras, to je čas, ko se ob imenu Kras spomnimo na revijo Kras, ob tem pa na njenega ustvarjalca, Dušana Rebolja.

Konec avgusta mineva 80, let kar se je pri Reboljevih v Kranju rodil Dušan, ki so mu k imnu pripisali še Lovrenc. Že kot gimnazijec v Kranju je bil zelo ustvarjalen, kar je zapisano v knjigi Kronika rodbine Rebolj. Ukvarjal se je tudi tekmovalno s športom, najbolj resno s plavanjem, košarko, tenisom in hokejem na ledu. Predvsem pa ga je zanimala kemika. Prebiral je univerzitetne kemijske učbenike, v domači kopalnici si je uredil kemijski laboratorij in v gimnaziji je marsikdaj je na predlo profesorja Kalana »predaval« kemijo. Od kemije do ostalega naravoslovja ni daleč in Dušan je bil tudi član prirodoslovnega krožka, ki ga je vodil prof. Anton Polenc, znan zoolog, univerzitetni profesor in direktor Prirodoslovnega muzeja. Morda je tudi ta krožek pripomogel, da je jubilaanta pritegnil Kras. S »krožkarji«, med njimi je bil tudi slavljencev sorodnik, pokojni prof. Marko Aljančič, strokovnjak za jamsko živalstvo, svetovno znan po uspešni gojitvi človeške ribice v svojem jamskem laboratoriju v Kranju. Tudi on bi zdaj praznoval 80-letnico. Raziskovali so tudi kraške jame v kranjski okolici. V Udin borštu in v sosednjih konglomeratnih terasah so obiskali več jam, nabirali jamsko živalstvo in merili fizikalno-kemijske lastnosti vode, kar je gotovo delal Dušan. Raziskali in izmerili so okoli 450 m rovo v jami Arneževa luknja. Član skupine je o njihovem delu poročal v Glasu Gorenjske in Proteusu in njihovo pionirsko delo pri raziskavi jam v konglomeratu tako ni šlo v pozabo.

1953 se je Dušan Rebolj vpisal na Fakulteto za kemijo, Oddelek za kemijsko tehnologijo na takratni Tehniški visoki šoli v Ljubljani. Poleg študija se je ukvarjal s plavanjem in hokejem, postal trener in tudi športni dopisnik TANJUG-a za Gorenjsko. S tem si je začrtal življenjsko poklicno pot: novinarstvo.

1957 je prosil za službo v kemijskem laboratoriju kranjske Planike, a ga je dr. Mitja Kamušič prepovabil, da je postal vodja informacijske službe in urednik glasila Planika. Tudi tega se je lotil z vso resnostjo. Študiral je novinarstvo, sodeloval, svetoval in pomagal je pri (kakšnih 200-tih!) podjetniških časopisih, pri organiziranju informacijskih služb in prvih služb za odnose z javnostmi. Deset let je organiziral v Piranu v poletnih mesecih funkcionalno izobraževanje organizatorjev obveščanja in urednikov glasil v slovenskih podjetjih in ustanovah. Bil je sekretar za informiranje na Zvezi sindikatov Slovenije, ustanovil in vodil je Center za informiranje v združenem delu pri DE - ČGP Delo. O teh vprašanih je veliko objavil in leta 1972 napisal obširno knjigo o informiranju zaposlenih, za kar je bil 1973 nominiran za Tomšičevo nagrado. V Novem Sadu so knjigo prevedli v srbsčino. Bil je to prvi priročnik, kako informirati zaposlene.

1990 je družina Rebolj kupila hišo v Svetem na Krasu, rod njegove žene Ide je s Krasa, in ustanovila družinsko podjetje Mediacarso. Od takrat, dobrih 20 let, se

Dušan Rebolj ukvarja s Krasom, kar ni bila več »služba«, tudi bi težko temu rekli kobjek; ustrezneje bi bilo reči »zasvojenost«, v pozitivnem pomenu besede, s Krasom. Združil je namreč svoje strokovno znanje iz novinarstva, organizacijske sposobnosti in izkušnje z zagledanostjo v Kras in v okviru Mediacarso so ustanovil svojo revijo Kras. Prva številka je izšla februarja 1994 in je, kot je zapisano pod naslovom, »...revija o Krasu, ohranjanju njegove kulturne in naravne dediščine, o zgodovini, kulturi, gospodarstvu in dejavnostih ljudi tega prostora«. Publicist in prevajalec Jaro Novak je ob Reboljevi 70-letnici v Delu zapisal, da »v Sloveniji nikoli niso bili javno ovrednoteni Reboljev delež in njegove zasluge za razvoj obveščanja..., a tako se je Dušan z leti navadil ostajati v senci«. Tudi z revijo je podobno. Je družinska revija in v »izkaznici« Krasa Dušanovo ime ni omenjeno. Glavni urednik je sin Lev R. Lisjak, odgovorna urednica Ida V. Rebolj ter oblikovalec Lev R. Lisjak, v pogovoru pa vedno rečemo, da je revija Kras od Dušana Rebolja, ki je njen ustanovitelj in izdajatelj.

Naj malo več povem o reviji, saj je plod dela več kot dvajsetih let, plod dela skoraj tretjine Dušanovega »aktivnega« življenja, v upanju, da bo ta delež še dolgo naraščal. Kras je edinstvena revija o Krasu, marsikdaj lahko rečemo tudi o krasu, a bi pomenila še veliko več, če bi šlo tako, kot si je Dušan zamislil: brezplačni izvod revije v vsako gospodinjstvo na Krasu. Kljub kvaliteti in pomenu revije, kljub razumevanju in kljub podpori in sponzorstvu, so težki časi prizadeli tudi revijo. Samo Reboljeva družina ve, koliko poti in prizadevanj je bilo potrebnih za pridobivanje denarja za tisk, koliko odpovedovanja, koliko negotovosti pred tem, ali bo prihodnja številka še izšla... A tam, kjer bi marsikdo obupal, je Dušan vztrajal, uspel in še uspeva: revija še vedno izhaja. Kot njen »oče« osemdesetletnik, bo tudi revija v

Dušan Rebolj

kratkem praznovala rojstni dan, dvajsetletnico. V teh 20. letih je izšlo 125 številčk (zadnja julija letos) v skupnem obsegu 5547 strani velikega formata. Težko si je predstavljati, koliko je tega skupaj. Za primerjavo: Valvasorjevo delo o Kranjski v štirih knjigah obsega okoli 2500 strani. Zaradi priprave in tiska tega dela je moral Valvasor prodati grad in posestava. Vse revije Kras skupaj so že prava enciklopedija o Krasu, v katero je prispevalo svoja dela več kot 950 avtorjev 2034 člankov in drugih poinskih

prispevkov, obogatenih s 7983 fotografijami. Vse to je shranjeno tudi v računalniški obliki v hiši v Svetem in predstavlja neprecenljivo in, v to sem popolnoma prepričan, najobsežnejšo zbirko podatkov in slikovnega gradiva o Krasu sploh. Izvoda Krasa sicer ne dobi vsako gospodinjstvo na Krasu, vendar ima revija več kot 700 naročnikov, dobiva jo več kot 800 prebivalcev Krasa, dobiva jo (brezplačno!) blizu 900 sodelavcev (avtorjev prispevkov), dobiva jo skoraj 1000 prejemnikov - mnenjskih voditeljev - od članov vlade preko poslancev v Državnem zboru in svetnikov v Državnem svetu slovenskega parlamenta do predstavnikov sodne veje oblasti ter okoli 500 predsednikov uprav in direktorjev gospodarskih družb in zavodov. A kljub temu izdajatelj včasih ne ve, ali bo uspel zbrati sredstva za prihodnjo številko! Najbrž to ni kraška, verjetno pa je slovenska posebnost. Naj spet spomnim na Valvasorja: njegove grafične zbirke Kranjska ni mogla (hotela) kupiti in je, danes neprecenljive vrednosti, v Zagrebu.

Hiša v Svetem. Lično in avtentično obnovljena kraška domačija s čudovitimi vrtovi. Kar ni ravno samo Dušanovo delo, gotovo pa pomeni zanj oazo miru in sprostitve po vseh teh prizadevanjih, da bi Kras lahko še naprej izhajal, po uspešno pripravljenih najrazličnejših okroglih mizah, delovnih sestankih, seminarjih, namenjenih Krasu, njegovemu poznavanju in ohranjanju. Vsakih nekaj let revija Kras in družina Rebolj priredita na vrtu za hišo srečanje sodelavcev revije, njenih podpornikov in prijateljev Krasa. Na ta, lahko rečem pomembni dogodek prihajajo pomembne osebnosti iz kulturnih, znanstvenih, gospodarskih in političnih krogov, od predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti do ministrov.

Slavljenju želim, upam si reči, da tudi v imenu vseh sodelavcev revije Kras, da bi bil še dolgo tako uspešen pri svojih prizadevanjih in pri premagovanju izdajateljskih težav, da bi bil še dolgo glasnik našega Krasa in da naj ne šteje let, ampak naj raje šteje nove številke Krasa!

Akad. dr. Andrej Kranjc

V PORTOROŽU V tekmi za vesne sedem filmov

V portoroškem Avditoriju bo med 11. in 15. septembrom potekal 16. festival slovenskega filma (FSF). Na letošnje izdajo je bilo prijavljenih kar 136 filmov, komisija pa jih je v tekmovalne programe izbrala 42. Celovečercev bo letos kar sedem, kar po besedah vodje festivala Igorja Prassla priča o bogati produkciji v zadnjih dveh letih. Prassel, ki je s svojo ekipo festival pripravil prvič, je izbor filmov opravil skupaj s programskim direktorjem festivala Denisom Valičem in programsko svetovalko festivala Katjo Čičigoj. V netekmovalnem programu bodo letos prikazali 21 filmov.

Festival bo odprl Razredni sovražnik v režiji Roka Bička. Film je uvrščen tudi v program letošnjega mednarodnega filmskega festivala v Benetkah (prav včeraj so mu podelili prvo nagrado na Tednu kritike), zato si od njega veliko obetajo. Poleg njega so v tekmovalnem programu celovečercev še Adria Blues v režiji Miroslava Mandiča, Čefurji raus! Gorana Vojnoviča, Dvojina Nejca Gazvode, Gremo mi po svoje 2 Mihe Hočevarja, Panika v režiji Barbare Zemljič in Zapelji me Marka Šantiča. Panika in Zapelji me sta nastala v produkciji Radiotelevizije Slovenija.

Dokumentarnih filmov je bilo na festival prijavljenih kar 55, ekipa pa je izbrala predvsem umetniške oziroma avtorske filme. Po Prasselovih napovedih bo potrebno razmisliti, kaj storiti z obsežno slovensko dokumentarno produkcijo. Prav zaradi velikega števila se filmi težko prebijejo na festival slovenskega filma. Razmišljajo sicer o tem, da bi le-ti dobili svoj festival, najverjetneje v Mariboru, odločitev pa je v rokah Slovenskega filmskega centra.

Festival bo že dan pred uradnim odprtjem uvedla projekcija filma V začetku je bil greh v režiji Františka Čapa, s katero se bodo poklonili 100. obletnici njegovega rojstva. Ob zaključku festivala pa bodo predvajali še Čapov kratki film Piran - biser slovenskega primorja.

Nagrado Metoda Badjura za življenjsko delo letos prejme vsestranski filmski ustvarjalec Karpo Godina. Ob podelitvi nagrade na otvoritveni slovesnosti bodo v portoroškem Avditoriju odprli tudi razstavo s naslovom Karpo Godina - Umetni raj, režiserju pa se bodo poklonili še z retrospektivo njegovih krakih filmov v sredo, pred večernim odprtjem festivala.

O dobitnikih vesen bo letos odločala strokovna žirija v sestavi hrvaški režiser Hrvoje Hribar, na Češkem delujoči slovenski režiser Olmo Omerzu ter med Berlinom in Ljubljano delujoča režiserka Hanna A. W. Slak. Poleg 12 nagrad vesna bodo podelili še Stopovo nagrado za igralko oziroma igralca leta ter nagrado občinstva. Slednja bo letos prvič tudi finančno ovrednotena. Producentu filma bodo pripadle postproduksijske storitve v protivrednosti 7000 evrov. Podelili bodo tudi nagrado za najboljši študijski film, ki bo zajemala postproduksijske storitve v protivrednosti 6300 evrov. (STA)

GORICA - Država ne plačuje najemnine za kasarno Massarelli

Občina bo tožila notranje ministrstvo

»Kaj bi vi naredili, če bi vašo nepremičnino zasedal nekdo, ki vam že leta ne plačuje najemnine? Ali ga ne bi tožili in zahtevali njegove izselitve? Po večletnih prošnjah in trkanju na vsa možna vrata nam ne preostane drugega, kot da uberemo sodno pot.« Tako je goriški župan Ettore Romoli pojasnil, zakaj bo občina Gorica vložila tožbo zoper notranje ministrstvo, ki »že leta nezakonito zaseda kasarno Massarelli pri Rdeči hiši«. Palača, ki se nahaja tik ob nekdanjem mejnem prehodu in v kateri imajo sedež nekateri oddelki in uradi goriške kvesture, je namreč občinska last, zato bi morala država zanj plačevati najemnine, tega pa ne počenja že od leta 2009.

Notranje ministrstvo in občina Gorica sta pogodbo za najem palače pri Rdeči hiši prvič podpisala leta 1982 in jo od takrat večkrat obnovila. V 90. letih je notranje ministrstvo stavbo posodobilo in vanjo vložilo 1.357.000 evrov, zato ga je občina delno oprostila plačevanja najemnine do 31. maja 2009, ko je potekla zadnja pogodba. »Nove ni ministrstvo nikoli podpisalo, policija pa je ostala v stavbi,« sta poudarila Romoli in odbornik Guida Germano Pettarin, funkcionarica Anna Maria Cisint pa je pojasnila, da dolguje država občini okrog 650.000 evrov. »Letna najemnine, ki jo je odobrila tudi agencija za javno domeno, znaša 234.000 evrov. Letos spomladi so nam nakazali 308.000 evrov, kar pa ni dovolj,« je povedala Cisintova in nadaljevala: »Ministrstvo se sklicuje na zakon o uravnoteženju javnih financ, ki ga je sprejela Montijeva vlada. Na njegovi podlagi bi morale javne uprave znižati najemnine za 15 odstotkov. Problem je v tem, da ministrstvo zahteva, naj pri znižanju upoštevamo vsoto, ki so jo

plačevali pred prvim junijem 2009 in ki je krepko nižja od 234.000 evrov.«

Romoli je zagotovil, da je občina pred odločitvijo o tožbi skušala poiskati alternativno rešitev, na rimska vrata pa je zaman trkala. V Rimu se je župan srečal z namestnikom glavnega direktorja italijanske policije, Goričanom Alessandrom Marangonijem, in funkcionarji pristojnega ministrstva, cilja pa ni dosegel. Zato je

občinska uprava v četrtek sprejela sklep, ki predvideva vložitev tožbe zoper vladno izpostavo na Goriškem - prefekturo - in pristojno ministrstvo. »Pojasniti želim, da so odnosi z goriško prefekturo in kvesturo odlični. Prefektinja in kvestor se namreč zavadata, da je zasedanje kasarne nesprejemljivo. Tudi sama sta pred časom pozvala ministrstvo, naj sklene novo pogodbo, kljub temu pa se ni nič

spremenilo,« je povedal župan, ki sicer dobro ve, da bo zaradi počasnosti sodnega kolesja treba čakati na razsodbo veliko let, upa pa, da bo odmevno dejanje prisililo vlado k razmisleku in privedlo do »deblokiranja absurdne situacije«. »Dokler se to ne bo zgodilo, ne bomo dovolili selitve kvesture s Trga Cavour v občinsko stavbo v Ulici Garibaldi,« je zaključil Romoli. (Ale)

PEVMA - Občina odobrila dokončni in izvršni načrt

Vrtec Pikapolonica bo dobil domofon in tudi nova okna

Goriški občinski odbor je na zadnjem zasedanju sprejel dokončni in izvršni načrt obnovitvenih del, ki jih bo občina izvedla na stavbi slovenskega otroškega vrtca Pikapolonica v Pevmi. Načrt je pripravil občinski urad za okolje in vzdrževalna dela, sklep pa je predstavil občinski odbornik Francesco Del Sordi. V projekt bo predvidoma vloženih 95.000 evrov, s katerimi bodo poskrbeli za zamenjavo oken in vrat, manjša zidarska dela in tudi za nabavo domofona, ki bo končno omogočil uporabo stranskega vhoda med novim parkiriščem in dvoriščem slovenskega vrtca.

»Vzdrževalna dela, ki jih načrtujemo, bodo zagotovila med 25 in 30-odstotni prihranek na energiji, ob tem pa tudi večjo varnost otrok pri prihodu otrok v šolo in učinkovitejšo zaščito pred požari,« je povedal goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi, po katerem bodo za nova okna in vrata porabili okrog 33.000 evrov, 40.000 evrov bo namenjenih zidarskim delom, preostalo pa električni napeljavi in nabavi domofona. »Teško bi napovedal, kdaj se bodo dela začela, saj moramo pred tem še imenovati izvajalca,« je povedal goriški župan in odbornik za javna dela Ettore Romoli, po katerem pa se bo občina o poteku del dogovorila z ravnateljstvom Večstopenske šole s slovenskim učnim jezikom iz Gorice.

Vrtec v Pevmi

BUMBACA

GORICA - V Kulturnem domu odprli razstavo

Drugačna umetnost

Kot smo napovedali, so včeraj v goriškem Kulturnem domu odprli razstavo »Diversarte« (Drugačna umetnost). Odprtja se je udeležilo okrog šestdeset ljudi: uporabnikov centrov konzorcija za povezane storitve CISI, ki skrbi za varuštvo, vzgojo, integracijo z okoljem in rast različno prizadetih oseb s težavami v razvoju, staršev, vzgojiteljev, tehnikov in vodilnega kadra. Glavni akterji so bile slikarke in slikar, ki so svoje varovance iz centra CISI v ulici Palladio v Gorici prejšnjo zimo in pomlad vodili po poteh ustvarjalnega izražanja s pomočjo barv, čopičev, svinčnikov in kemičnih peres. Na različno velikih listih oziroma lepenkah so vidne zelo različne tehnike in vsebine. Prevladujejo pa živahne barve in izrazita sporočila, ki so nastajala enkrat tedensko, škoda pa je bilo žrtvovati toliko zanimivih pogledov ob koncu sezone junija meseca, ko je publika že vsega naveličana. Zato raje odprtje in ogledovanje na začetku nove delovne sezone po dopustih in počitnicah, ko so centri za prizadete že spet v polnem zamahu in bo razstava odprta do 16. septembra.

Pred ogledom nekaj desetih realnih in abstraktnih prizorov so zbranim spregovorili v imenu gostitelja Igor Komel, Silvano Buttignon v vlogi predsednika CISI in Annamaria Orlando kot ravnateljica, Rosaria De Vitis Piemonti v imenu kulturnega društva Tullio Crali in Brandolin Rosanna v imenu združenja ANFFAS. Zadnji je posegel Vito Dalò v vlogi pobudnika večletne izkušnje, ki se pridružuje številnim drugim, kakršne potekajo v mestu in na pokrajinski ravni v okolju telesno duševne prizadetosti.

Odprtje razstave

Razstavna pobuda je vključena v solidarnostni projekt »Vsi enaki - vsi različni«, katerega namen je vključevanje manj ali drugače sposobnih oseb v normalne življenjske tokove in ritme. Po ogledu razstave je zato mogoče izdelke tudi nabaviti za skromne zneske od 5 do 20 evrov, ki bodo omogočili nadaljevanje izkušnje v naslednjih mesecih z nakupom potrebnega gradiva, zlasti risarskega papirja, barv in čopičev. V naslednjih dneh bo prijazno stopiti v spodnji foyer Kulturnega doma in si ogledati živopisno skupinsko razstavo, ki je nastala ob strokovnem mentorstvu naslednjih ustvarjalcev: Emilia Mask, Annamaria Fabbroni, Maria Grazia Persolja, Arnaldo Gridner in Luigi Togut. (ar)

Osem milijonov za občine

Skupščina delničarjev družbe Iris je na včerajšnjem zasedanju sprejela sklep o zmanjšanju kapitala s 33.781.045 na 25.156.097 evrov. Občine si bodo tako porazdelile 8.624.947 evrov, ki bodo na razpolago po 20. decembru 2013. Največji delež - 3.288.515 evrov - bo prejela občina Gorica, ki je največji delničar družbe Iris. Zadnje tranšo si bodo občine porazdelile novembra 2014.

K sodniku zaradi kokaina

V sredo so policisti v Novi Gorici pri 35-letnemu Slovencu, ki se je nahajal v družbi 36 in 37-letnega italijanskega državljanca, našli 30 gramov snovi, ki jo je imel v polivinilasti vrečki. Ker sumijo, da gre za kokain, so zadevo predali v nadaljnjo analizo, 35-letniku pa odvzeli prostost in ga predali preiskovalnemu sodniku. Ta ga je po zaslišanju spustil na prostost. (km)

Žalujejo ob smrti mladeniča

Na Goriškem je boleče odjeknila vest o smrti Stefana Comuzza, 22-letnega Goricičana, ki je v četrtek izgubil življenje v prometni nesreči v Ulici Cordaioli. Tragedija je pretresla Stefanovo družino, prijatelje, sošolce in profesorje zavoda ITI Galilei, sožalje pa svojcem izrekajo tudi vodstvo in uslužbenci goriškega zdravstvenega podjetja, pri katerem je zaposlen oče pretrano preminulega Stefana. Goriško sodišče ni odredilo obdukcije, pogreb pa bo predvidoma sredi prihodnjega tedna.

Komisarska uprava za šolo

Po odstopu članov upravnega sveta Goriške glasbene fundacije, do katerega je prišlo v minulih dneh, bo goriška občina vložila na pristojne ustanove zahtevo po imenovanju komisarja. Šolsko leto naj bi se v glasbeni šoli, ki ima sedež v Ulici Oberdan, redno začelo, delovanje ustanove pa ovira finančni primankljaj, ki je lani znašal 470.000 evrov.

Slabše kot v zaporu

»V centru CIE v Gradišču je slabše kot v zaporu.« Tako pravi deželni svetnik SEL Giulio Lauri, ki je včeraj obiskal center v Gradišču v družbi deželne svetnice DS Giulie Cremaschi. Oba sta prepričana, da je treba centre CIE zapreti. Lauri opozarja, da so zaposleni v zadrugi, ki upravlja center v Gradišču, že tri mesece brez plače.

GORICA - Nadškof Redaelli

Vernikom pošilja pastoralno pismo

V knjigarnah in trafikah po vsej goriški pokrajini je na voljo pastoralno pismo nadškofa Carla Roberta Redaellija z naslovom »Kdo je cerkev?«. Včeraj so njegovo vsebino predstavili na goriški nadškofiji, kjer je nadškof Redaelli povedal, da je iskal iztočnice za svoje razmišljanje v prvi jeruzalemski in v antiohijski Cerkvi. Po njegovih besedah so se apostoli znašli pred sporom med verniki judovskega in grškega jezika, težavam pa so kljubovali tako, da so se še dodatno približali ljudem. Nadškof Redaelli je prepričan, da se je treba zavedati po apostolih. »Mogoče bi bil pomemben korak že ta, da bi obiskali družino, ki se priseli v naše kraje in ji predstavili življenje v naši župniji. Ali pa, da bi pred mašo pričakali ljudi pred vhomom in jih prijazno pospremili v cerkev,« pravi Redaelli, ki poziva župnijske skupnosti, naj se o vsebini pastoralnega pisma pogovorijo in nato pripravijo svoje predloge. Nadškof je prepričan, da se je treba zamisliti tudi nad pomenom zakramenta krsta, saj opaža, da otroci po njem niso deležni ni-

CARLO
ROBERTO
REDAELLI

BUMBACA

kakršne verske vzgoje. Nekateri med njimi se ne znajo niti prekrizati.

Pastoralno pismo je izšlo v italijanskih, slovenski prevod bo pripravljen do prihodnjega tedna. Pastoralno pismo v slovenščini bodo namreč v petek, 13. septembra, ob 20.30 predstavili v župnijski dvorani v Štandrežu. Danes ob 20.30 se pa bo nadškof udeležil molitve za mir v Siriji, ki bo v kapucinski cerkvi v Gorici. Povabilu papeža Frančiška so se odzvali tudi v Štandrežu, kjer bodo za mir molili v cerkvi sv. Andreja ap. med 19. in 24. uro.

GORICA - Pouk se je začel V jaslih Tika taka je že spet veselo

Malčki iz slovenskih jaslí

V jaslih s slovenskim učnim jezikom Tika taka iz Ulice Rocca v Gorici se je zaključil prvi teden dejavnosti, saj se je pouk za malčke začel že v ponedeljek, 2. septembra. Vzgojiteljice so že začele z uvajanjem otrok, ki se bo nadaljevalo po skupinah do konca oktobra. Število otrok je tudi letos napolnilo razpoložljiva mesta. Kot je znano, prihajajo otroci iz slovenskih in italijanskih družin, zato sloni programiranje učnega načrta prav na teh potrebah: poučevanje slovenskih izrazov s pomočjo vsakdanje rutine in s pesmicami. Poleg kognitivnemu razvoju dajejo vzgojiteljice veliko pozornosti tudi avtonomiji in motoričnemu razvoju z dejavnostmi, ki predvidevajo manipuliranje predmetov, in z gibalnimi vajami. Seveda ne pozabijo na veselo razpoloženje otrok in na zabavno igro, ki spodbujajo k socializaciji in k dobremu počutju.

DOBERDOB - Krvodajalska sekcija pripravlja proslavo

Že četrto stoletja prijatelji

S krvodajalci iz Kranja in Kamnika so se pobratili leta 1988 - S skupnimi pobudami hočejo približati krvodajalstvo mladim

Krvodajalci iz Doberdoba že preko četrto stoletja gojijo prijateljske stike z Območnim združenjem Rdečega križa iz Kranja in Kamnika, zato pa bodo 25. obletnico pobratenja slovesno obeležili v soboto, 14. septembra, ob 17. uri s srečanjem v sprejemnem centru Gradina. Sodelovanje med Doberdobi in krvodajalci iz Kamnika in Kranja sega v leto 1988, ko so ravno v Doberdobi priredili slavnostno proslavo s podpisom uradne listine. V imenu doberdobskih krvodajalcev je listino podpisal Jože Ferletič, v imenu kranjskih Jože Eljon, v imenu kamniških pa Vladimir Breznik. Navzoča je bila tudi Ivica Znidaršič, takratna predsednica Rdečega križa Slovenije in nekaj časa potem tudi krvodajalskega gibanja Jugoslavije.

V Doberdobi so priredili proslavo tudi ob 15-letnici pobratenja, med katero so kulturni program izpeljali v sodelovanju z drugimi vaškimi društvi. Pred petimi leti so ob 20-letnici pobratenja sodelovanju dodali nove vsebine, saj so se odločili, da bodo krvodajalci v svoje dejavnosti še tesneje vključili civilno družbo in mlade. Listino sta leta 2008 v Kranju podpisala predsednik kranjskega Rdečega križa Marjan Gantar in predsednik doberdobskih krvodajalcev Aldo Jarc. Z listino so postavili nove in konkretnije temelje sodelovanju, pri čemer so še posebno pozornost namenili mladim. Pomembno je namreč, da se človekoljubna tradicija darovanja krvi prenese na mlajše rodove. Organizacija srečanj in strokovnih predavanj je doslej že spodbudila sodelovanje med šolama iz Doberdoba in Stražišča, poleg tega pa so Kranjčani ob koncu lanskega leta podarili Doberdobcem defibrilator in v doberdobski telovadnici poskrbeli za kratek prikaz njegove uporabe. Podoben protokol o sodelovanju sta v imenu občin Doberdob in Kranj podpisala tudi župana Paolo Vizintin in Mohor Bogataj.

Listino o sodelovanju sta leta 2008 v Kranju podpisala predsednik kranjskega Območnega združenja Rdečega križa Marjan Gantar in predsednik doberdobskih krvodajalcev Aldo Jarc

Na proslavi, ki bo v soboto, 14. septembra, v Doberdobi pričakujejo več uglednih gostov, ki jih bosta sprejela župan Vizintin in predsednik doberdobskih krvodajalcev Aldo Jarc. Med gosti izstopajo podžupan iz Kranja Janez Frelj, župan iz Kamnika Marijan Šarec, predsednik Rdečega križa Slovenije Franc Košir, generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Danijel Starman, predsednik Območnega združenja Rdečega križa iz Kamnika Marko Rifel in predsednik Območnega združenja Rdečega križa iz Kranja Marjan Gantar. Prisoten bo tudi predsednik območnih krvodajalcev iz tržiškega okrožja.

Zgodovina krvodajalstva v Doberdobi se je sicer začela še veliko pred letom 1988, ko so z listino o pobratenju potrdili prijateljske stike s Kranjčani in Kamničani. Ko so leta 1956 ustanovili tržiško okrajno združenje krvodajalcev, so se vanj vključili Jože Ferfolja, Jože Ferletič, Lado Gergolet in Karlo Lavrenčič, ki so bili kasneje tudi glavni pobudniki in ustanovitelji doberdobskega krvodajalskega društva.

Prva seja doberdobskih krvodajalcev je bila septembra leta 1970, samostojno sekcijo pa so ustanovili leto kasneje. Doberdobska sekcija krvodajalcev je v zadnjih letih priredila več predavanj in tečajev o zdravstveni vzgoji v osnovnih šolah v Doberdobi in v Sovodnjah, v višjih srednjih šolah v Gorici in Trstu. Strokovnjaki in zdravniki so predavali o posledicah kajenja, uživanja alkohola, mamilih... Skupaj z občinsko upravo, z domačimi društvi in organizacijami so krvodajalci zbirali sredstva za potresence iz Skopja, iz Furlanije in Armenije in za poplavljenca iz Slovenije. Vsako leto organizirajo tudi baklado in njen izkupiček namenijo vzdrževanju hospica Via Di Natale, ki nudi brezplačno gostoljubje bolnikom na zdravljenju v onkološkem centru v Avianu in tudi njihovim sorodnikom. Delovanje doberdobskih krvodajalcev se torej ne omejuje samo na sistematično darovanje krvi, čeprav je seveda to njihovo glavno poslanstvo.

**Natečaj Primorskega dnevnika za otroke
poletnih centrov in športnih kampov**

poletna igralnica

**Nogometni kamp
Sovodnje**

»Trenirali smo na nogometnem igrišču v Sovodnjah. Najmlajši smo trenirali v desnem kotu igrišča, kjer smo postavili dva manjša gola. Vsak je imel svojo žogo.« **Marko, 6 in Kristjan, 8**

»Najbolj nama je bilo všeč, ko smo se učili, kako lahko preigravaš igralce, in ko smo igrali tekme.« **Ivan, 6 in Gregor, 8**

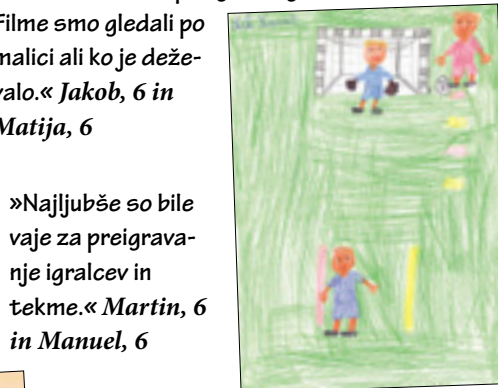

»Zbrali smo se ob 8.30, ogrevali smo se brez žoge, sledile pa so vaje z žogo. Po malici smo vedno igrali tekmo, na koncu pa smo še streljali 11-metrovke.« **Anthony, 11 in Jonathan, 11**

»Udeležila sva se nogometnega kampa, da bi igrala nogomet in najino znanje še bolj izpilila.« **Robin, 7 in Danijel, 8**

»Ko nismo igrali nogometa, smo si ogledali zanimiv film o nogometu. Naučili smo se, kako se lahko preigrava igralce. Filme smo gledali po malici ali ko je deževalo.« **Jakob, 6 in Matija, 6**

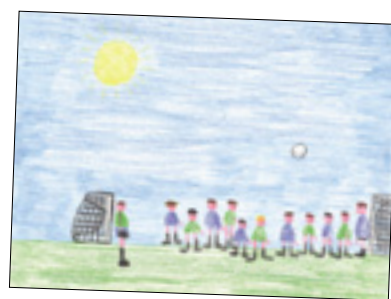
»Najljubše so bile vaje za preigravanje igralcev in tekme.« **Martin, 6 in Manuel, 6**

»Najbolj nam je bilo všeč, ko smo streljali enajstetrovke. Vsak je streljal enkrat. Gol je branil vratar, ki je tudi ubranil kak naš strel. Všeč nam je bil tudi slalom z žogo, ki smo jo potem morali streljati v vrata.« **Alex, 11, Alessandro, 11, Andrea, 12 in Aljaž, 11**

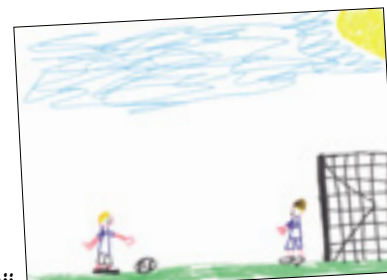
»V prostem času po malici smo se sami igrali na igrišču. Največkrat smo streljali na gol.« **Nik, 10 in Kris, 9**

»Na nogometnem kampu smo bili razdeljeni v tri skupine: skupino malih, srednjih in velikih. Midva sva trenirala v srednji skupini, vadili smo v levem kotu igrišča. Goli so bili nekoliko manjši, vsak je imel svojo žogo.« **Jakob, 9 in Nick, 9**

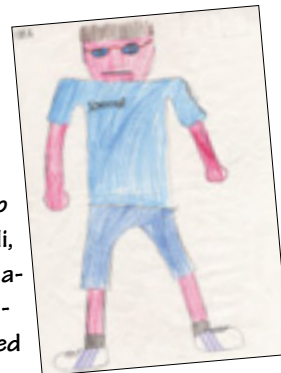

»Najbolj nam je bilo všeč, ko smo igrali tekmo. Navadno smo igrali po malici, včasih pa smo streljali tudi enajstetrovke.« **Carlo, 10, Matija, 9, Patrik 9**

»Najbolj nam je bilo všeč, ko smo igrali tekmo šest proti šest.« **Viktor 11, Erik 11 in Nicholas, 10**

»Trenjerji so bili Luka, Bogdan in Rok.« **Danijel, 8 in Luka, 8**

»Na kamp smo prišli, da bi se naučili nogometa. Pred kampom nisem dobro streljal žoge, zdaj pa sem v tem elementu boljši (Saša). Naučil sem se preigravanja igralcev (Thomas). Jaz sem se preizkusil v vlogi vratarja (Danjel).« **Saša, 10, Thomas, 11, Danjel, 11**

SLIKOVNA KRIŽANKA - naša znamenitost

SESTAVIL LAKO	ZAČASNA USTAVITEV BOJEV	URAVNO-TEŽENJE PRORACHUNA	KRAJŠA LITERARNA RAZPRAVA	REKA KOZAKOV	ANTON NOVAČAN	IZRAZ OBRAZA, KI KAZE VESELJE, RADOST	KANADSKA PROVINCA S SREDIŠČEM TORONTO	JAZZOVSKA TEHNIKA PETJA	REKA V ITALIJI, DESNI PRITOK REKE PAD
POŽRTVOVALNOST, GOREČNOST									
SOZVOČJE, SONIHANJE TELES					AMERIŠKA FILM. ZVEZDA ITAL. PESNICA NEGRI				
ČRNI HRAST, TROPSKO DREVO				ITAL. POLITIK (GIULIANO) NEKD. NIZOZEM. TENISAČ					
PETI MESEC V LETU									
ITALJANSKI SPOLNIK STOPNJA SORODSTVA			PLOŠČAD V GLEDALIŠČU ŠIVANKA NA VRHU					PRIPRAVA ZA MERJENEJE VIŠINE, SEKSTANT	AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL
FOTO KROMA	VSE PREJ KOT MLADO DREVO	VRSTA SINTETIČNEGA VLAKNA	TROPSKA RASTLINA, JUŽNI SADEŽ	RICHARD EGAN	PODZEMNI ŽUŽKOJED	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	SLOV. TEOLOG (STANKO) SPORNA ZADEVA	ZAČETEK SNEZENJA	SKANDINAVSKI DROBIŽ ROPAR, KRADLJIVEC
NEMŠKI FIZIK, NOBELOVEC (JOHANNES)						MESTO V FRANCJI POSMEHLJIV ČLOVEK			ESTONEC KRVNI SORODNIK
NAJVEČJI OTOK V KANARSKIH OTOKIH									TOVARNA KEMIČNIH IZDELKOV V KOPRU
NAPLAČILO, PREDUJEM				ŠPORTNA VADBA ZADNJI DOM					MUSLIMANSKO MOŠKO IME
BOKSARSKO BORIŠČE					ŽRTEV KRAJE, TATVINE KADMOSOVA HČI				NIZOZEMSKO MESTO ARGENTINSKI PESNIK (LUIS)
PRVA SLOVENSKA FILMSKA IGRALKA									MELODIČNI OKRASEK
ZABOJI ZA TOVOR NA VOZILU									ELDA NANUT OSKAR DANON
AMERIŠKI IGRALEC PACINO			STRANSKI DEL TELESA						TUJA IN NAŠA PRVA ČRKA
						AMERIŠKI GLASBENIK, HRV. RODU (ARLENE)			
						ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA			AMERIŠKI PEVEC (NEIL)

SLOVARČEK - IPLAS = kemična tovarna v Kopru • NAIRA = denar v Nigeriji • OER = skandinavski drobiž • OJNIK = slov. teolog • OKKER = nizozemski teniški igralec (Tom) • TIEL = nizozem. mesto

LIKI 5x5 - za 5 minut

T	O	M	A	J
O				
M				
A				
J				

	T			
T	O	M	A	J
	M			
	A			
	J			

		T		
		O		
T	O	M	A	J
		A		
		J		

			T	
			O	
			M	
T	O	M	A	J
			J	

				T
				O
				M
				A
T	O	M	A	J

Razporedi v lik vse zgornje besede, s tem da je v likih že vpisana beseda Tomaj. Čas za rešitev: največ pet minut.

ADAMO - AJANT - AMATO
ANODA - ARESE - CASOR
EMONA - ETIKA - JAREK
KARIM - KATAR - METER
OPERA - OSIMO - PAKET
RAJON - SCOTT - STEZA
TROJA - ZANON

SIMETRIČNA KRIŽANKA (lako)

VODORAVNO: 1. del, ki pokriva in štiti stavbo pred padavinami; 7. dolgoletni Jadranov košarkar (Christian); 13. destilat premoga, ter; 14. otoška država pred Venezuelo, Trinidad in...; 15. začetnici našega pesnika Mermolje; 16. bolnica, kjer se učijo medicinci; 18. začetnici predsednika ZSŠDI Peterlina; 19. loščilo, premazno sredstvo; 21. naskok, napad; 22. svetovna velesila; 23. orientalsko riževo žganje; 25. nekdanji jugoslovanski košarkarski trener Nikolič; 26. jutranja zarja, zora; 27. glavno mesto Maroka; 29. antično ime za vzhodno obalo Jadrana; 31. rimski bog ljubezni; 33. bodeč plevel; 34. sintetično vlakno in tkanina; 37. knjiga Janeza Janše; 40. zaključek molitve; 41. potujoči srednjeveški igralec, burkež; 43. gorovje in pokrajina v Saudski Arabiji; 44. Abrahamov nečak; 45. glavno mesto ameriške zvezne države Oregon; 47. liho število; 48. okno v sredi; 49. pomirilo; 51. osebni zaimek; 52. prizadevanje, organizirano delovanje; 54. tuje žensko ime; 56. muslimansko moško ime; 57. italijanski pevec (Vasco).

NAVPIČNO: 1. divji kozel; 2. naša parlamentarka Blažina; 3. ozek kos polotoka; 4. nemški glasbeni pedagog (Ludwig); 5. dvorana... kot Tivoli v Ljubljani; 6. švedska igralka Ekberg; 7. del električne napeljave; 8. travnik ob vodi; 9. grobo orientalsko domače sukno; 10. začetek varanja; 11. naš profesor in publicist Košuta; 12. udobno obušalo, navadno za doma; 17. okrajšava za nacionalsocialista; 20. zabavno odsko delo s songi; 22. iznajdljivost, spretno prikrivanje; 24. odprto ognjišče v sobi; 26. roparska ptica; 28. egipčanski bog meseca; 30. kratica za Mednarodno organizacijo za standardizacijo; 32. muslimanski postni mesec; 34. ženska, ki je vzeta kot jamstvo za kaj; 35. prebivalka antične Ljubljane; 36. italijanska zveza proti aidsu; 38. nekdanji francoski voznik formule 1 (Didier); 39. nekdanja sovjetska umetnostna drsalka Rodnina; 42. osnovna dolžinska merska enota; 45. delovni sestanek; 46. sredstvo za umivanje; 49. mamin ljubljenec; 50. otok v Jadranskem morju; 53. kratica za compact disk; 55. visoka igralna karta.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14					
15		16				17			18		
19		20		21				22			
23			24		25			26			
27				28		29		30			
		31			32		33				
34	35					36		37		38	39
40					41		42		43		
44				45			46		47		
48			49					50		51	
52		53					54		55		
	56						57				

RESITVE: Slikovna križanka, vodoravno: 1. streha, 7. slavica, 13. kataran, 14. Martinolič, Al, bok, osa, Sedaka; na slik: Kraška hiša. Lik 5x5, vodoravno: 1. lik: Tomaj; 2. lik: Tomaj; 3. lik: katar, anoda, Tomaj; 4. lik: Scott, Casor, Osmo, Tomaj; 5. lik: paket, Amato, Karim, etika, Tomaj; 6. lik: Tivoli; 7. lik: Ekberg; 8. lik: napeljava; 9. lik: sukno; 10. lik: varanje; 11. lik: Košuta; 12. lik: obušalo; 13. lik: Mermolje; 14. lik: Trinidad; 15. lik: Mermolje; 16. lik: bolnica; 17. lik: Jadrana; 18. lik: Peterlin; 19. lik: loščilo; 20. lik: songi; 21. lik: napad; 22. lik: svetovna velesila; 23. lik: riževo žganje; 24. lik: prikrivanje; 25. lik: Nikolič; 26. lik: zarja; 27. lik: Maroka; 28. lik: mesec; 29. lik: Jadrana; 30. lik: ISO; 31. lik: bog ljubezni; 32. lik: Ramadan; 33. lik: plevel; 34. lik: vlakno; 35. lik: Ljubljana; 36. lik: AIDS; 37. lik: Janez Janša; 38. lik: Didier; 39. lik: Rodnina; 40. lik: molitva; 41. lik: burkež; 42. lik: Oregon; 43. lik: gorovje; 44. lik: Abraham; 45. lik: Oregon; 46. lik: umivanje; 47. lik: mamin ljubljenec; 48. lik: okno; 49. lik: pomirilo; 50. lik: otok; 51. lik: osebni zaimek; 52. lik: prizadevanje; 53. lik: CD; 54. lik: žensko ime; 55. lik: igralna karta; 56. lik: muslimansko ime; 57. lik: Vasco.

V Bonifiki 14.700 gledalcev

KOPER - Koprsko Bonifiko je po uradnih izračunih obiskalo v dveh dneh 14.700 gledalcev, predvsem Italijanov (foto KROMA) in Fincev. Najbolje obiskana dvorana je jeseniška Podmežakla s skupno 19.586 gledalci v dveh dneh, k čemur je velik delež prispevala četrtkova tekma med BiH in Srbijo (5100 gledalcev). Na drugem mestu je seveda Celje (16.450 gledalcev v dveh dneh). Najslabše, a v skladu s pričakovanji, so obiskane tekme v Hali Tivoli, v povprečju pa si je eurobasket v dveh dneh v živo ogledalo 2419 gledalcev na tekmo.

Vstopnice so še na voljo

KOPER - Tekme v koprski Bonifiki niso povsem razprodane. Na spletni strani Eventima je možno nakupiti vstopnice za vse tekme. Za zanimivejša srečanja (Italija - Finska, Turčija - Grčija, Grčija - Italija in Turčija - Rusija) so sicer na razpolago samo še najdražje (35 evrov), za vse ostale tekme pa tudi najcenejše. Uro pred začetkom tekme pa je vstopnice možno nakupiti tudi pred dvorano. Današnji spored: Rusija - Švedska (14.30), Italija - Finska (17.45) in Turčija - Grčija (21.00).

POGOVOR - Alessandro Gentile, najmlajši član italijanske izbrane vrste

»Smo šele na začetku«

ZANIMIVOST Nakupili so 72 daljših postelj

»Zadovoljni so z namestitvijo in hrano,« nam je v eni sapi potrdil Marko Ferluga, odgovoren za področno prodajo v hotelih Liffelass v Portorožu (na fotografiji V.S. z Belinellijem). Pred našim pogovorom smo se s tem tudi prepričali, saj so se italijanski košarkarji z veseljem nastavili pred fotografije, ki so v objektiv ujeli ekipo in odgovorne v hotelu. Italijanska reprezentanca je z grško in turško nastanena v hotelu Mirna. »Sploh niso komplicirani, saj so vendarle športniki,« je nadaljeval Ferluga. Ob prihodu reprezentance niso posebej zahtevale ničesar. V hotelu jim ponujajo mediteranski meni: glede na to, da imajo letno 40 % italijanskih gostov, italijanske prehranjevalne navade že dobro poznajo. Ferluga nam je zagotovil, da pašta ni prekuhana, vsi pa imajo na voljo tudi italijansko kavo. »Izbira prehrane je res široka: na voljo imajo bife s štiri različnimi predjedmi in toplimi jedmi. Postrežba vsekakor deluje 24 ur,« je pojasnil. Reprezentance se pri obrokih ne srečujejo, saj ima vsaka svoj urnik. »Kvečjemu se igralci srečujejo, ko zapuščajo jedilnico,« je še povedal Ferluga.

Zaradi gostovanja košarkarjev so v hotelu morali nakupiti kar 72 večjih postelj, ki so dolge 2,20 metra. Ob koncu EP jih bodo odmaknili, nato pa jih bodo tržili. Pričakujejo namreč, da bi z njimi privabili v Portorož še druge športnike ... tiste »tavišje«. (V.S.)

Oče Ferdinando – Nando – Gentile je v italijanski izbrani vrsti zbral 132 nastopov, med drugim je leta 1991 osvojil tudi srebrno kolajno na evropskem prvenstvu. Za njim bo najbrž zgodovino italijanske košarke pisal sin Alessandro, ki je z 20 leti najmlajši član odprave. Med lovoričami ima že kolajno z mladinskega prvenstva U20, po prvih nastopih v Bonifiki pa je tudi med člani že opozoril nase. Z njim smo se pogovorili včeraj v Portorožu, kjer je reprezentanca nastanjena.

Ali ste tak začetek prvenstva pričakovali?

Dveh zmag res nismo pričakovali, vedeli pa smo, da sta v našem dometu. In res smo dokazali, da smo na nivoju naših tekmecev.

Turčija je bila celo med favoriti v koprski skupini ...

Ne vem, kaj se pri njih dogaja. Vem, da so nas hoteli preskopiti z njihovo fizično močjo, saj smo mi bolj »drobni«, vendar smo vse obrnili v naš prid. Zaigrali smo zelo intenzivno in hitro.

Kaj je bilo odločilno za tak začetek?

Igralci smo se zelo dobro ujeli, delujemo kot skupina, družiti nas tudi velika požrtvovalnost. Morda so nas ostali nekoliko podcenjevali ... Želimo pa dokazati, da znamo igrati košarko, pa čeprav je nekdo v to podvomil. Tudi trener je s svojimi nasveti odločilen faktor. Zavedamo pa se, da smo šele na začetku naše poti.

Seveda sta bili zmagi dobrodošli. Ali ni morda zdaj nevarno, da boste zaspali na lovoričah?

Res je. Z nogami moramo ostati trdno na tleh. Finska in Grčija sta nevarna tekmeča.

Kateri ekipi bi se radi izognili v drugem delu?

Na evropskem nivoju so vsi nevarni, tako da prej ali slej se moraš pač pomeriti s favoritom.

Alessandro Gentile bo 21. rojstni dan praznoval 12. novembra. Je najmlajši član reprezentance. V klubskem prvenstvu je zbral 15 nastopov v evoligi z milanskim Emporio Armani Milano

ANSA

Trener Pianigiani je po zmagi s Turčijo izjavil, da bo težko nadaljevati s tem ritmom. Vas na tekmah drugega kroga bolj skrbi pomanjkanje energije ali neizkušenos?

Smo mladi, zato nam energije ne manjka. Ravno z našo mladostniško zagnanostjo pa lahko nadoknadimo na izkušnjah, ki jih res nimamo veliko.

Veronika Sossa

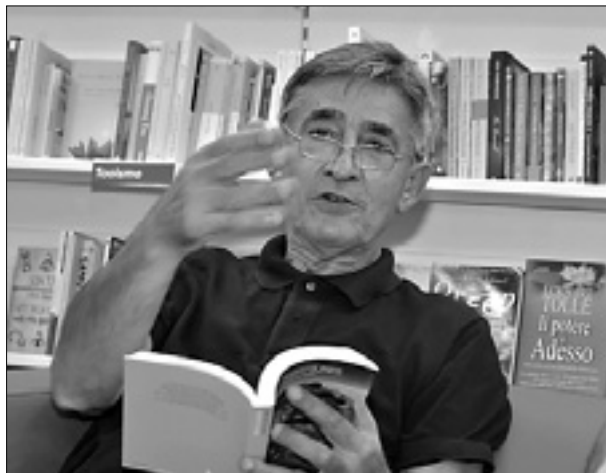
(NE)PŘIČAKOVAN OBISK - Boša Tanjevič na predstavitvi knjige v knjigarni Ubik v Trstu

Petrović, Primorski in cigara

»O EP ne bom govoril« - Ko je Gregorja Fučko zalotil s časopisom pod pazduho ... - »Milan pač ni bil Trst«

»Bog ne daj, da bi me spraševali o evropskem prvenstvu. V Trst sem prišel, da se malo sprostim. Saj veste, v Portorožu (turška reprezentanca prenočuje v hoteli v mestu rož ob Obali op. av.) je vzdušje precej kislo,« je na včerajšnji predstavitvi knjige Scarpette Rosse, avtorja Wertherja Pedrazzija, v knjigarni Ubik v Trstu prosil trener in turški selektor Boša Tanjevič. Turčija je namreč izgubila uvodni tekmi na EP v Sloveniji (proti Finski in Italiji).

Sicer presenetljivo sproščeni Tanjevič, ki je od leta 1986 do 1994 vodil tržaškega prvotigaša (2. mesto v pokalu Korač in polfinale play-offa), je literarno-športni zvečer začel z zanimivo anekdoto o Primorskem dnevniku (potem ko je v dvorani videl novinarja in fotografa). »Svojim igralcem sem vedno, to še počenjam, prepovedal branje časopisov. Predvsem športnih in rožnate Gazette. No, politične in bolj resne časopise so pravzaprav lahko brali. Prepovedal sem tudi mobilne telefone in še drugo, kar ne bom našteval. Nekoč sem Gregorja Fučko (tudi on je bil prisoten na včerajšnji predstavitvi knjige op. av.) zalotil na treningu. Pod pazdu-

»Boša ni človek, ampak roman,« beremo v knjigi Scarpette Rosse (Werther Pedrazzi), ki jo Tanjevič drži v roki

KROMA

ho je skrival časopis. Kaj je to, sem ga vprašal? Primorski dnevnik. Ok, tega lahko berem, sem ga oprostil,« je začel Tanjevič, ki sta ga včeraj spremljala hči Mija in sin Boris. Osrednja tema je bila knjiga Scarpette Rosse, v kateri avtor piše o zgodbah milanske ekipe Olimpia, ki ima pravzaprav tržaške korenine. Takratni predsednik tržaškega

kluba Stefanel se je namreč v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja iz Trsta (»Takatni župan, politiki in drugi so samo obljubljali in nič storili,« je bil oster Tanjevič) preselil moštvo v Milan. »Na začetku smo imeli težave. V Trstu smo se imeli lepo, saj ni bilo takega pritiska. Milan pa ni najlepše mesto. Za nekaj časa sem se moral oddaljiti od družine. Sproščeni niso bili niti igralci. Nando Gentile se kot južnjak ni hitro znašel v tem severnem italijanskem mestu. Podobno Gregor Fučko. Da ne govorimo o Dejanu Bodiropi, ki je enkrat celo pariral pred milanskim Duomom in mestni redarji so mu seveda odpeljali avto,« je dejal Črnogorec, ki se je ob dvajsetletnici smrti (v tragični nesreči je umrl leta 1993) Dražena Petrovića. »Bil je močnejši res najboljši košarkar na svetu. Pravi ostrištelc. Ni zgrešil enega meta. Gentile se bržkone dobro spominja finalnega srečanja pokala pokalov Caserta - Real Madrid, ko je Dražen za španski klub prispeval nemogočih 62 točk. Bil je fenomen. Košarkarski manijak (kot je tudi v svoji knjigi napisal tudi športni komentator in naš kolumnist Sergio Tavčar op.

GREGOR FUČKA

»Moč reprezentanc bomo ocenili šele v drugem delu EP«

Tako razmišlja nekdanji italijanski reprezentant, Slovenec Gregor Fučka, ki je sicer navdušen z začetnimi nastopi Slovenije in Italije. Intervju s Fučko boste lahko prebrali v jutrišnjem številku našega dnevnika.

av.), saj je treniral vsak dan. Še po treningu je pozno v noč metal na koš,« so bile besede Boše Tanjevića, ki malo pogrša stare čase. »Igrali smo prej za slavo kot za denar. Pravzaprav denarja ni bilo, saj so nam po kakem pomembnem uspehu podarili golf.« Boša je dobre besede namenil tudi novinarjem: »Če jih ne bi bilo, potem tudi mi ne bi obstajali. Gentilela, Fučko, Cantarella ljudje poznajo, ker so o njih v dobrem in tudi v slabem pisali časopisi in poročali televizijski dnevnik. Naloga športnikov pa je tudi, da jim odgovorjamo na vprašanja in smo jim na razpolago.« Na svoj račun so prišli tudi ljubitelji kulinarike. Tanjevič je občinstvu zaupal, da je v Italiji najboljšje jedel v restavraciji Baia del Re pri Modeni. »Zapomnite si,« je zaključil Boša in si nato pred knjigarno prižgal svojo cigaro. »Ali ste vedeli, da so slovenski mediji pisali, da ste si prižgali cigaro v dvorani Bonifike?« »Ti novinarji, res vse vidite,« se je posmejnil in odšel proti Velikemu trgu.

Jan Grgič

Kvalifikacije SP 2014: Slovenija in Italija OK

LJUBLJANA - Slovenska nogometna reprezentanca je na sedmi tekmi kvalifikacij za svetovno prvenstvo v Stožicah premagala Albanijo z 1:0 (1:0). Za Slovenijo je v 19. minuti zadel Kevin Kampl. Izbranci Srečka Katanca bodo naslednjo tekmo igrali v torek ob 20.30 v gosteh pri Cipru. V skupini B je Italija v Palermo z enakim izidom premagala Bolgare. Edini gol na tekmi je dosegel v 38. minuti Girdardo. Če bo Italija v torek premagala še Čehe, se bo matematično kvalificirala na SP. Ostali izidi v skupini E: Norveška - Ciper 2:0, Švica - Islandija 4:4. Skupina B: Malta - Danska 1:2, Češka - Armenija 1:2. U21: Rusija - Slovenija 2:1.

PENNETTA KO - Beloruska teniška igralka Viktorija Azarenka se je uvrstila v veliki finale letošnjega četrtega turnirja za grand slam v New Yorku, potem ko je v prvem polfinalnem obračunu premagala Italijanko Flavio Pennetto s 6:4 in 6:2.

VUELTA - Francoz Warren Barguil (Argos-Shimano) je zmagovalec 13. etape kolesarske dirke po Španiji. Nibali (Astana) je zadržal rdečo majico.

ODBOJKA - EP, ženske: Italija - Švica 3:0. Danes: Italija - Francija.

Park Zion je zelo »alpski«, tam se počutiš kot doma

Vprašanje, kako je mogoče, da je toliko edinstvenih naravnih lepot napokipčenih na tako majhnem ozemlju, je seveda umestno. Odgovor je treba iskati daleč v preteklosti, ko se je ta visoka planota, ki nosi ime po reki Colorado – slednja jo prečka diagonalno od severovzhoda proti jugozahodu, izoblikovala. Pokrajina, po kateri hodimo in imamo vtis, da stojimo na trdnih tleh, se še vedno premika. Tla so nestabilna, izoblikovala so se skozi tisočletja in gre v bistvu za sedimentacijo, za nanos apnenca, peščenjaka in mineralov, proizvod nekdanjih oceanov, izbruhov vulkanov in erozije tal. Vsak novi nanos je pritiskal na spodnjo plast in jo utrdil z minerali ter tako sestavljal dokaj homogene debele plasti, ki so jih kasnejše erozije delno razkrile. Kiparska moč vode je torej razkrila lepoto kamnitega osrčja planote Colorada. To se je dogajalo v obdobju, ki se je začelo pred 6 milijoni let in se končalo nekako pred milijonom let. V tem času je voda odplavila v Tihi ocean ogromne količine materiala in tisto, kar danes vidimo, je ostarek puščevanja, ki ga je voda pustila za seboj. Najlepše to opazimo v Grand Canyonu, kjer je reka Colorado razkrila sloje stare 1,8 milijarde let. Severno pa je v nacionalnih parkih, ki sem jih tu opisal, vidnih približno 300 milijonov let, kolikor jih je pač voda potrebovala, da je izoblikovala to pokrajino. Zanimivo je, da si parki med seboj niso podobni, ampak se drug od drugega močno razlikujejo, čeprav je geološka zgodovina

je danes osrednji del Severne Amerike, ki bil nekoč ocean. Premiki, ki so se s potresi in vulkanskimi izbruhi dogajali v triasu in v jurskem obdobju, nekako med 245 in 144 milijoni let, so grobo oblikovali sedanjo pokrajino južnega Utaha in severne Arizone. To so bila zelo sušna obdobja z močnimi vetrovi, ki so nanašali in odnašali oster pesek in tako klesali oblike, ki jih danes občudujemo. Reke, predvsem Colorado, so to delo dopolnile s silo, ki jo premore samo voda.

Toliko za kratek geološki uvod, morda malce dolgočasen, vendar potreben za odgovor na uvodno vprašanje, kako je mogoče, da je toliko lepote združene na sorazmerno tako majhnem ozemlju, da je pokrajina tako raznolika, da vidiš drugačno sliko vsakič ko se ozreš na drugo stran.

Uvod, ki je toliko bolj potreben za obisk v naslednjem nacionalnem parku Zion, na jugozahodu Utaha, že blizu meje z Nevado. Ko vstopiš v park s severa namreč takoj zagledaš nekaj nenavadnih gora: pobočje je kamnito, videti je kot apnenec, vendar je videti kot porozano na pravokotnike z dolgimi vodoravnimi in navpičnimi rezi. Tega ni naredil človek, to je izoblikovala narava sama, z vodo in vetrom, v tisočletjih. In videti je prav neverjetno.

Park Zion sam je svet v malem. Tu ni rdečih skal, tudi kanjon, ki sestavlja srce parka, je popolnoma drugačen od ostalih kanjonov na tem območju. Tu smo na robu nekdanje planote in to opa-

Smo na robu nekdanje planote in to opaziš oziroma občutiš sam

vrhovih bližnjih gora. Zgradili so ga v 20. letih prejšnjega stoletja, ko so bili avtomobili drugačni, in je tudi zelo ozek. Čakata te torej slaba dva kilometra zelo previdne in počasne vožnje. Ko pa zapelješ iz predora, prideš v drug svet.

Kako naj rečem, nacionalni park Zion je v primerjavi z vsemi, ki sem jih

pa je strogo prepovedano in prepoved okrepljena s stodolarsko globo, če te zalotijo. Vse je videti zelo domače.

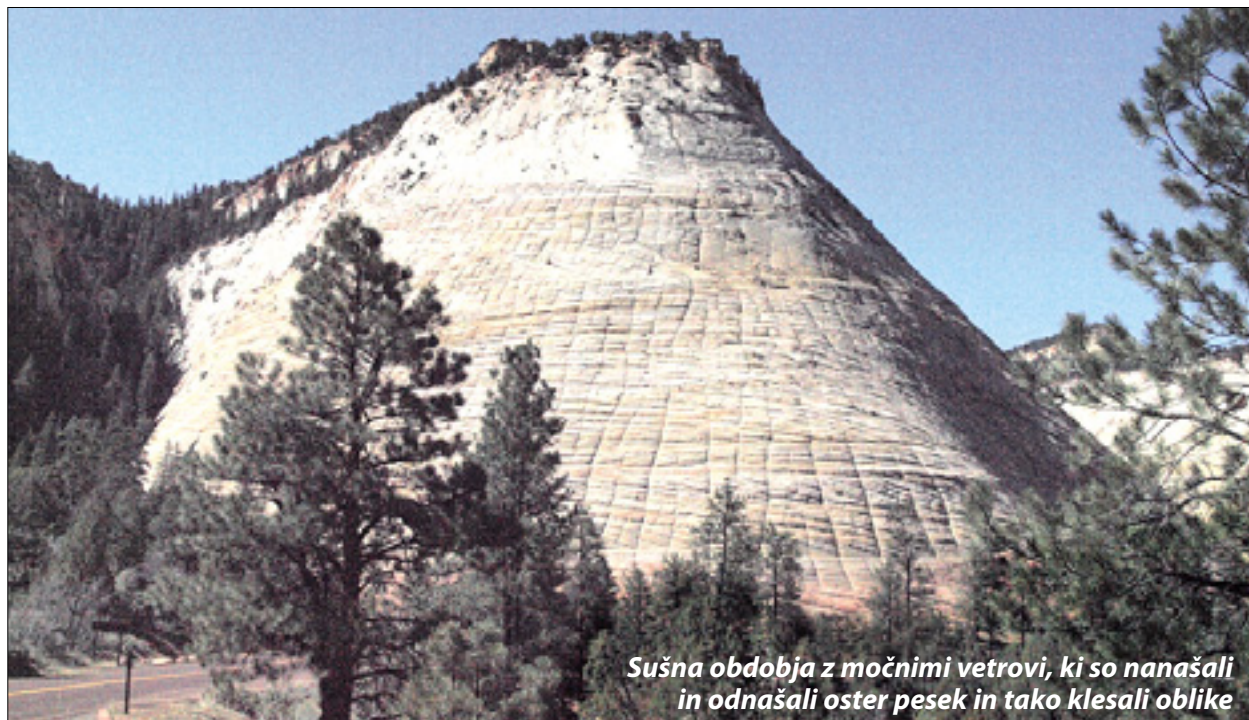
Tukaj je bil torej prelom. Gorska veriga, pod katero je speljan predor, ločuje »novo« Ameriko od »stare«. Tu ni stratifikacij, ki so vidne v Bryce Canyonu, tu je skalovje dokaj homogeno, kar nekako potrjuje, da nastanek teh krajev ni bil travmatičen in da je kanjon, ki si ga ogledujem, nastal »normalno«, tako kot soteske in doline v naših Alpah.

Je pa Zion med bolj obiskanimi naravnimi parki v Ameriki. Razlog za to je enostaven. Las Vegas v sosednji Nevadi je relativno blizu, kaki dve uri z avtobusom, in vsakodnevno prihaja sem na tisoče obiskovalcev na krajši izlet. Pa Američani se še posebej radi ponašajo, da so bili v parkih, ker to razumejo kot pomembno rekreacijo, čeprav je tukaj rekreacije zelo malo.

V kanjon z avtom ne smeš, parkirati moraš pri sprejemnem centru blizu izhoda ali, če hočete, južnega vhoda, od tod pa nadaljuješ z avtobusom. Veliki avtobusi s prikolico, seveda brezplačni, ker je prevoz vključen v ceno vstopnice, prevažajo obiskovalce po dolini, dolgi nekaj več kot 12 kilometrov, z več vmesnimi postajami. Od teh postaj potekajo razne sprehajalne poti, krajše ali daljše, lahke ali zahtevne, vse odlično označene in lepo urejene. Hoditi izven sprehajalnih poti je strogo prepovedano (globo!). Vse je urejeno in tudi zelo varno. Najbolj obiskan je seveda končni del kanjona, 3,5 kilometra dolga krožna pot ob potoku; prijetna, z lepimi razgledi, a za nas pravzaprav nič posebnega. To imamo tudi pri nas, razen vereric, ki pri nas bežijo, tu pa se nastavljajo in čakajo hrano.

Približno na sredi kanjona je tudi okrepevalnica, običajni hamburger ali hot dog si lahko privoščiš, pa nekaj pijače. Med drugim tudi pivo, čeprav imaš tudi tu zelo zanimivo prepoved. Alkoholne pijače moraš popiti na območju okrepevalnice in velika rdeča tabla te opozarja, kako daleč (pravzaprav blizu) lahko hodiš s pločevinko ali steklenico piva v roki. Seveda je za kršitelje predvidena globa.

Če bi me zdaj vprašali, ali se spleča obisk tega parka, bi kljub vsemu odgovoril pritrdilno. Predvsem zaradi uredjenosti, zaradi spoštovanja do obiskovalcev pa tudi zaradi zelo jasnih pravil, kaj lahko počneš in česa ne smeš. In ne nazadnje tudi za ugotavljanje, kako zelo Američani ta pravila spoštujejo.

Sušna obdobja z močnimi vetrovi, ki so nanašali in odnašali oster pesek in tako klesali oblike

vseh dejansko zelo podobna, rekli bi skoraj, da je enaka.

Če želimo stvari zelo poenostaviti, bomo rekli, da je bila Amerika nekoč današnje Afrike. V Namibiji to lepo vidiš še danes, ko se visoka planota spusti strmo naravnost proti oceanu. Kjer

ziš oziroma občutiš sam. Kmalu po vstopu v park in ogledu teh »porezanih« gora, mimo katerih te povede cesta, zapelješ v ozek predor. Zelo dolg je ta predor, nikoli mu ni konca, le tu pa tam se odpre nekakšno okno, kjer se sopotniki lahko za trenutek razgledajo po

videl doslej, zelo »alpski«. Res je, da so gore rumenkasto-rdeče, ampak mirno lahko zapišem, da je vse skupaj podobno kaki alpski dolini, rečica, sprehajalna pot ob njej, kamenje v vodi, ki je videti kot apnenec, rastlinje, no še veverice, ki turiste moledujejo za hrano, kar

Veliki avtobusi s prikolico brezplačno prevažajo obiskovalce po dolini

Velika rdeča tabla te opozarja, do kod lahko hodiš s pločevinko ali steklenico piva

